

Asıl ve büyük hedef Akdenizdir

Balkanlardaki harekâtın inkişaf şekli ne olursa olsun Almanlar ve mihver için asıl büyük hedef ve mücadele mevzii Akdenizdir. Akdenizde mücadeleyi kazanamayanlar için zafer ümidi asla varit olmayacaktır..

Yazar: ETEM İZZET BENİCE

Mihverin Balkanlardaki harekât hedefi ne şekilde tecelli ederse etsin, büyük ve asıl davaya tesiri olmayacaktır. Yani, Avrupa harbinin Almanlar tarafından kazanılmasına yardım etmeyecektir. Harbin sonu ve neticesi bakımından ilk müessir bilânço Akdenizde kazanılacak zafere bağlıdır. Mihver, bunun mücadelesine başlamış ve fakat bu hizmet ile muvazzaf olan İtalya; partiyi kaybetmiştir. Vazife ve hizmet; şimdi Almanyanın omuzlarındadır. Almanyanın, Akdenizde ne yapabileceğini de müteakip hamleler gözönüne koyacaktır. Almanyanın Akdenizdeki planını üç hedefin teşkil ettiği muhakkahtır:

- A— Cebelüttarik
- B— Süveyş
- C— Şarki Akdeniz.

Almanya; şarki Akdenize, Ege sahillerine inmek ile başlamak arzusunda gibi görünüyordu. Cebelüttarika, Vişi hükümetini bertaraf etmek ve İspanyayı yeni nizama sokmak ile varmak ümidindedir. Süveyşi tükamak için de en büyük gayretini hava kuvvetlerine tahsis edeceği muhakkahtır. Kara yolundan Süveyşe gitmek, bimarhanedeki hastalara bile hoş görünmeyecek bir hayaldir. Bunun için, Balkanlarda, Peten Fransasında, İspanyada tasavvur ettiği hâkimiyete tam mahzar olduğu takdirde, Cebelüttarika filen zorlayacak ve bütün imkânlarını İngiliz donanmasını Akdenizden çıkartmak gayesi üzerinde seferber edecektir. Bu hususta en büyük ümidini hava kuvvetlerine, İtalyan denizaltılarına, torpido filolarına denizaltılara, torpido filolarına istinat ettirebilir. Bu maksatla ve herhalde Trablusgarp, Sicilya, Oniki adalar, Ege sahilleri Alman hava kuvvetlerine üs olarak kullanılacak ve buralardan uçurulacak tayarelerle, Süveyş, Mısır, Filistin hava üsleri ve buralardaki İngiliz deniz üsleri ile Kıbrıs, Malta, Girit, Midilli, Limni ve saire gibi, adalardaki tesisat ve donanma parçaları tahrip edilmek istenecektir. İtalyan denizaltıları, hücum botları ve torpido filoları da, yine ve herhalde Alman teknisyenlerinin sevk ve idaresinde İngiliz donanmasına ve deniz kafilelerine karşı kullanılacaktır.

Binaenaleyh, Almanyanın iki hedefini tesbit etmek lâzımdır: 1— Bütün Avrupa kıtasına hâkim olmak ve aynı zamanda yeni bir sulh taarruzu için işgali altına almada yer bırakmamak. 2— Filistin, Mısır, Trablus sahillerinden İngiltereyi çıkartmak ve Akdenizden donanmayı çıkartmak için, Akdenizde her türlü imkânı seferber ederek mücadele etmek.. (Devamı: 5 inci sayfa)

YUGOSLAV Başvekili ile Hariciye Nazırı Almanya ile bir anlaşma imza etmek üzere Belgrad'dan hareket ediyorlar

Nazırları Almanya'ya bir Alman tayyaresi götürüyor

Müşterek bir beyanname de neşredilecek

Belgrad 11 (A.A.) — BBC. «Ofi ajansı», «eski Havas» muhabirine göre, Yugoslav Başvekili Svetkoviç ile Hariciye Nazırı Cincar Markoviç Almanya ile bir anlaşma imza etmek üzere bir Alman tayyaresiyle Almanya'ya hareket etmek üzeredir. Bu anlaşmanın imzasını müşterek bir beyanname takip edecektir.

Parti grubu bugün toplanıyor

Hariciye Vekilinin Partide izahat bekleniyor

Ankara 11 (Telefonla)— Meclis Parti Grubu bugün toplanmaktadır. Bu ictimada; bu sabah İstanbuldan şehrimize dönen Hariciye Vekilimiz B. Şükrü Saracoğlu'nun Meclisin kapalı bulunduğu tatil müddeti zarfında cereyan eden siyasi ahval hakkında izahatta bulunması beklenmektedir.

Diger taraftan Büyük Millet Meclisi dün çalışmalarına başlamıştır. (Devamı Beşinci Sayfada)

Kitap meselesine dair Doçentler ne diyorlar?

Üniversite kimya enstitüsünde iki ders kitabı için fakir talebelerden de para istenildiği ve bunu vermeyenlerin sınıfı geçmeyecekleri hakkında bazı dedikodular yapıldığı bir talebe velisi gazetemize gönderdiği bir mektupla bildirmiştir. Bu iddiaları kaydetmek beraber doğru olup olmadığı hakkında Üniversite Rektörlüğünün tahkikat yapması icap edeceğini de yazmıştır. Bu kere memnuniyetle öğrendiğimize göre mevzuu bahs velinin hâdisesini izâm ettiği, cebri bir para toplanma keyfiyetinin bulunmadığı anlaşılmıştır. (Devamı: 6 inci sayfa)

Bugün İstanbul'a gelen İngilterenin Sofya Elçisi Rendel

Yunan Muvaffakiyeti:

Büyük Faşist Meclisi Âzasından Pellegrino Arnavutluk Cephesinde Esir oldu

Yunanlılar kuvvetli mevziler zaptettiler

Atina 11 (A.A.) — Büyük Faşist meclisinin âzası olan B. Pellegrino'nun Arnavutluk cephesinde esir alındığı dün resmen bildirilmiştir. Atina 11 (A.A.) — BBC: Dün gece Yunan Başkumandanlığı tarafından neşredilen tebliğ, (Devamı 5 inci Sayfada)

Riyaseticumhur yaverlerinden Şükrü bugün gömülüyor

Ankara 11 (Telefonla) — Atatürkün zamanındanberi on dört yıldır Riyaseticumhur yaverliğini ifa eden yüzbaşı B. Şükrü kısa bir hastalıktan sonra dün vefat etmiştir. Dürüst ve kıymetli bir asker olan B. Şükrünün cenazesi bugün kaldırılmaktadır. (Devamı 5 inci Sayfada)

Ferah sineması yangınında kasıt var mı, yok mu?

Dün akşam hâdisse mahallinde fennî bir keşif yapıldı

Ferah sinemasının yandıktan sonra alınan yeni resmi

Şehzadebaşında «Ferah» sinemasında çıkan ve mezkûr sinemasının tamamen ve bir mahallebece dükkânının kısmen yanmasına neticelene yangın tahkikatına ehemmiyetle devam olunmaktadır. Münedumumî muavinlerinden Orhan Köni ile diğer alâkadar me- (Devamı: 5 inci sayfa)

Hint kıt'aları Afrika cephe-lerinde büyük muvaffakiyet elde ettiler

Hintliler şimdi Libya-dan Sudana sevkedildi

Habeş vatanperv-lerine geniş yardım yapılıyor

Delhi 11 (A.A.) — Hindistan Başkumandanı General Auchinleck, Devlet Konseyinde yaptığı beyanatta, Şimali Afrikada İtalyan tescavüzü tehdidinin yok edilmesinde Hind kıt'alarının oynadığı muhteşem rolü tebarüz ettirerek hayranlığını bildirmiştir.

General Auchinleck demistir ki: «Hindistandan gönderilmiş olan İngiliz ve Hind kıt'aları, diğer yerlerden gelen kıt'alardan hiçbir suretle aşağı olmıyan bir muharebe kabiliyeti göstermişler ve göstermekte devamda bulunmuşlardır. Sidi Barrani zaferinde oyna-

20 bin liraya Sigortalı apartı- tımanda yangın

Üç kişi hakkında takibat yapılıyor

Tarlabasında 232 numaralı Horasancıyan apartımanında dün akşam bir yangın çıkmış ve 6 inci kat-taki çamaşırhane kısmen yandıktan sonra ateş İttaiye tarafından söndürülmüştür.

Yapılan tahkikatta hanın 20 bin liraya sigortalı olduğu anlaşılmış ve bir kasit ihtimali de gözönüne alınarak dikkatsizlikten, mezkûr han sahibi Horasancıyan ile Eleni isiminde bir hizmetçi ve Jale kızı Lüsi hakkında takibata geçilmiştir. (Devamı 5 inci Sayfada)

Fransız Bahriye Nazırı Amiral Darlan

İngiliz Amiraline göre:

Akdenizde İtalyanlar bulunmadığı gibi Almanlarda Akdenizden koğulacaktır

İlkbahar deniz muharebeleri başlıyor

Atina 11 (A.A.) — BBC: Akdenizdeki İngiliz filosunun başkumandanı Amiral Cuningham Estia gazetesinin muhabirine vermiş olduğu bir mülakat esnasında, (Devamı 5 inci Sayfada)

Vali bu sabah Asfalt yolları Teftiş etti

Tozkoparan ve Şişhanede tetkikler yapıldı

Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar bu sabah saat 10 da yanında Heyeti Fenniye Müdürü, Nafia Müdürü ve mühendisler olduğu halde Şişhane - Tozkoparan asfaltı ile Tepebaşı bahçesinin tanzimi faaliyetini tetkik etmiştir.

Diger taraftan Şişhane meydanının genişletilmesi için hazırlanan kadar ikmal ve Şişhane - Azapkapı yolundaki istimlaklerin de o vakite kadar ikmal edilip buralardaki binaların yıkılmaları için alâkadalara emir vermiştir.

11 Yaşında bir çocuk arkadaşını bıçakladı

Çocuk elindeki bıçağı ile yakalandı

Samatya'da Ağahamamında Tramvay caddesinde oynayan Nevzat isiminde 11 yaşında bir çocuk, (Devamı 5 inci Sayfada)

KISACA

Ödeştiller!

Yunanlılar, Arnavutluk cephesinde, büyük faşist meclisi âzasından birini esir ettiler.

İtalyada, faşist rüesa ile ordu mensupları arasında bir anlaşma mamazlık olduğuna, bundan bir müddet evvel bazı kaynaklar hem her gün tekrar eder, dururlardı.

Bizim mahut arkadaş: — Şimdi, dedi, ortada anlaşma mazlık kalmamış olsa gerek; esir düşen ordu generalleri yanına, bir de faşist meclisi âzası iltihak edince, müsavat hasıl olmuyor mu? ..

2 BULGAR Süvari alayı YUGOSLAVYA'ya teslim mi oldu?

Alman kıt'aları Bulgar şehirlerinde tezahürat yapıyorlar

Yugoslavyanın Sovyetlerle bir dostluk anlaşması imzalıyacağı haber veriliyor

Yunanlılar katı zafere kadar harbedecek

Selânik limanı artık ehemmiyetini kayıp mı etti?

İki BULGAR ALAYI

Balkanlar vaziyetine dair son 24 saatte gayıni dikkat bazı haberler gelmiştir. Müstaklil Fransız Ajansının Londradan bildirdiğine göre, iki Bulgar süvari alayı, dün sabah Yugoslav hududunu geçerek Yugos-

BALKANLARDAKİ VAZİYETE UMUMİ BİR BAKIŞ

Bulgar Harbiye Nazırı General Daskalof

lav askeri makamlarına teslim olmuşlardır. Bulgar subayları Almanya'ya satılmış olan memleketlerinde kalmamaya karar verdiklerini söylemişlerdir.

SOVYET RUSYA VE YUGOSLAVYA

Diger taraftan Newyork Times gazetesinin Belgrad muhabiri, Yugoslavyanın Rusya ile bir dostluk deklarasyonu, aynı zamanda Almanya ile de bir ademi tevavüz paktı imzalamasını beklendiğini bildirmektedir.

Dün Sofyadan hareket eden Bulgaristandaki İngiliz Sefiri Rendell bugün şehrimize gelmiştir.

BULGARİSTANDA GEÇİT RESMİ

D. N. B. Ajansının Sofyadan bildirimi, (Devamı 5 inci Sayfada)

İstanbulda paraşütçülere karşı ko runma tecrübesi

Bütün kaza ve köylerde hususî teşekküller meydana getirildi

Şehrimize bağlı bütün köy ve kazalarda melhuz düşman paraşütçülerine karşı müdafaa teşkilatı kurulmuştur. Teşkilât mensupları köylülerden ve kazalardaki halk- (Devamı: 5 inci sayfa)

ÇERÇEVE

Öteler...

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Bizim için herşey Balkanlarda... Balkanlar bizim evimiz... Bir insanın öz evinde olup biten şeylerin kıymetiye bütün bir cihan davasına eş... Buna rağmen evimizde olup bitenlerle dışarıda olup bitenler arasındaki sıkı münasebet yüzünden, balkonumuza çıkıp bir bakalım, ne var ne yok ötelerde?

Ötelerde iki mühim hâdisse var...

Biri, Amerikanın (ödünc verme ve kiralama) ismi altında nihayet kabul edebildiği kanton... Taşındığı basit isimle öz delâleti arasında dağlar kadar fark taşıyan bu plan, demok-rasya mektebinin en hastalıklı huyu sonsuz münakaşalardan sonra çok şükür kanunlaşabil-di. Noktayı bine ayırdılar, kılı kırk yıldılar; nihayet usul ve âdet yerini bulmuş oldu ve dava gerçekleşti.

Bu kanunla Amerika, bütün sınıf ve iktisadi kaynaklarını, yani bir mücadelede yegâne kuvvetli ve yenilmez cephesini İngilizlerin ve İngiliz safındaki-lerin emrine vermiş oluyor. Amerika bu kanunla, harbe girmiş olmaktadır da ileriye geçmiştir. Yarın lüzum olur veya banteline basılırsa, onun için harbe girdiğini ilân etmek, bu

planı kanunlaştırmaktan daha kolay olacaktır.

İkinci mühim hâdisse, iyi olmasına o kadar dua ettiğimiz Fransanın, hattâ (Laval) a muhtaç olmadan, kula üstü uzanıp, bir daha kalkmamacasına kendisini kaybetme âlametlerini göstermeye başlaması...

Yaptığı müteakiden beri Fransa hakkında yazdığım yazıların ne kadar haklı olduğunu ben de şimdi gömeğe başlayorum. Zaten ben, o gün bugün, Fransadan o kadar az ümide düştüm ki, hep:

— Söyle veya böyle yapmasını ümit etmek istiyorum!

Diye kaydettim.

Fransa Alman nüfuzuna doğru her an bir parça daha kaymakta... Ticaret vapurlarının yanına katılmaktan bahsettiği harp gemileri; ve şimali Afrikanın hayali bir düşmana karşı müdafaa edileceği tarzında gecikmiş kahramanlığı, sadece bu temayüle işaret...

Bir kere Londra radyosundan (Marşeyez) lerini dinlerken gözlerim yaşanan hür Fransızlara acıyor.

Fransa, neticeyi kim kaza-nırsa kazansın, bir daha mezarından doğrulamıyacağı. (Bâsibâdelmev) siz bir ölümlü yolunda...

(Lâtinlerin sonu) diye bir yazı yazmışım sekiz ay evvel. İşte muvakkat galibin yanındaki İtalyanlar; ve işte nihai galibin vakitle yanındaki Fransızlar!..

BÜYÜK EDEBİ ROMAN:

KOLKOLA

Yazan: NİZAMETTİN NAZİF

BİRKAÇ GÜNE KADAR SON TELGRAFTA BAŞLIYOR

Uzun zamandanberi okuyucuların tefrikalarını ukumadıkları muharrir, SonTelgraf için "Kolkola", yı hazırlamakla meşguldü.

BÜYÜK EDEBİ ROMAN:

HADİSELER KARŞISINDA SONTELGRAF

ÜZÜLECEK BİR HADİSE

Florya plajlarında bu sene Belediye şimdiden hazırlık yapıyor. Erken kiraya veriliyor, yeni kabineler ilave ediliyor. En mühimi, bilhassa, fiatlarda yüzde elli tenzilat yapılacaktır.

Bu haberi okuyunca, üzül-düm. Çünkü, bütün yaz devamınca, Florya plajlarının pa-hallığından şikâyet etmek demir baş mevzularımız arasında değil mi idi?.

PROPAGANDANIN CEVABI

İtalyan propagandası bo-yuna işliyor, akıl ve hayale gelmiyen neler atıyor, neler.. Geçenlerde, Yunan hüküme-tinin Atinadan taşınarak Giritte yerleşeceğini işaa etmiş-ti. Yunan matbuatı, bu İtal-yan propagandasına şu güzel cevabı veriyor:

«— Giriştikimiz bu harpte, şimdiye kadar biz galip gel-dik, siz boyuna kaçtınız. Bu hale göre, henüz Roma yerin-de dururken, Atinanın taşına-cağını akıl alır mı?..»

UNUTULAN BİR MESELE

Geçen gün, sütun arkada-şım, sayfa komşum R. Sabit İstanbul meselelerine dair güzel bir yazı yazmıştı. Ben de, herkes gibi zevkle oku-dum. Ancak, arkadaşımız, bu şehrin bütün ezeli meselele-rini pek güzel sıraladığı hal-de, yeni çıkan bir meseleyi her nasılsa unutmuş. Bu yeni mesele: İstanbulun asfalt me-selesidir.

Asfalt mı, parke mi?.. As-faltlar neden çabuk bozulu-yor ilâh..

Görmüyor musunuz, her gün bu mesele yazılıyor, ko-nuşuluyor.

İKİ GÜNDE YÜZ LİRA

Bir zat, İstanbul otelle-rinden birinde iki gün kal-mış, kendisine bir hesap pu-sulası çıkarmışlar:

Yüz küsur lira..

Adam, otelden ayrılmış, memleketine dönüp gitmek üzere vapura, trene her ne ise bineceği sırada bir telefon:

— Efendim, 150 kuruş pantolon ütüsü parasını unu-tunuz.

Bu hadiseyi kaydeden mes-lekdaş otellerde terbiye ve nezaket kontrolüne ihtiyaç bulunduğunu söylüyor. Peki amma, iki gün için yüz küsur lira hesap bahsi muvafık ve makul mü görülüyor?.

AHMET RAUF

Teneke buhranı

İngiltereden şehrimi-ze 20 bin sandık te-neke geldi fakat..

Piyasada teneke buhranı yeniden şiddetlenmiştir. Yoğurt mevsimi geldiği halde bazı imalâthaneler teneke bulmakta çok güçlük çek-mektedirler.

Diğer taraftan İngiltereden güm-rüğe 20 bin sandık teneke gelmiş, fakat Vekâletten müsaade gelme-diğinden bunlar tevzi edilememiş-tir. 20 bin sandık memleket ihti-yacı uzun bir müddet temin e-decek vaziyettedir.

Alâkadarlar bu tenekelerin bir an evvel çıkarılması için Ticaret Vekâletine müracaat etmişlerdir. Bu tenekelerden bir kısmı petrol tenekesi haline konulacak, mühim bir kısmı da piyasanın ihtiyacına ayrılacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLAYET ve BELEDİYE:

★ Tramvay İdaresi İsvetçen malmaze getirtmek için teşebbüs-lere geçmiştir.

★ Belediye Reisliği Kaymakam-lara bir emir göndererek pazar-lıksız satış yapan esnafla şiddetle mücadele edilerek tecziyelerini bildirmiştir.

★ Vali muavinleri Raşit ve Ah-met Kınık dün İdareî Örfiye Ko-mutanı Ali Rıza Artunkalî ziyaret etmişlerdir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Altın fiatları yükselişini muhafaza etmektedir. Dün bir altın 24 liradan muamele görmüş-tür.

★ Dün şehrimizden 300 bin li-ralık ihracat yapılmıştır. Bu me-yanda Almanya'ya yaprak tütün gönderilmiştir.

★ Beykoz fabrikası halk tipi u-cuz ayakkabı malâtını arttıracak ve Ayakkabıcular Cemiyeti de halk tipi ayakkabılarını perşembeye ka-dar Fiat Mürakabe Komisyonuna verecektir.

★ Esnaf Cemiyetleri kongrele-rinden alınan neticeler birer ra-porla Partiye, Ticaret ve Sanayi Odasına bildirilmektedir.

MÜTEFERRİK:

★ Nejat isminde 13 yaşında bir çocuk Şehzadebaşı'nda çalıştığı bir atölyeden bir dış lastiği çalmış ve dün tevkiif olunmuştur.

★ Denizyolları Memur Koo-peratifinin dünki kongresinde ek-seriyet olamamış ve içtima 26 mart çarşamba gününe talik olunmuştur.

★ Sultanhamamında «Suraski» kumaş ticarethanesi sahibinin; Al-man menseli kumaşları İngiliz malı diye sattığı iddiasıyla Adliye'ye ver-ilmesi Fiat Mürakabe Komis-yonunca kararlaştırılmıştır.

★ Sultanahmette oturan Kâzı-min karısı Pembe, dün akşam bir kız çocuğu doğurmuş, çocuk biraz sonra ölmüştür. Cesedi muayene eden Adliye doktoru Hikmet Tümer ölümü şüpheli gördüğünden Morga kaldırmıştır.

★ Profesör B. Sadri Maksudi Ankara Hukuk Fakültesindeki derslerinin çokluğu dolayısıyla İstan-bul Üniversitesi'ndeki dersin-den istifa etmiştir.

HALK Filezofu

Bir kanun teklifi

Ankaranan gelen bir habere göre, Kırklareli meclisi Bay Funt, Meclise verdiği bir takrirle, henüz 15 yaşını bitirmemiş çocukların, sinema, tiyatro, dans salonu ve bar gibi yerlere girmelerinin men-esilmesini istemiştir.

Bugüne kadar, kaydedilen ya-ştan daha küçük olan çocukların, dans salonu ve bar gibi yerlere girmelerine müsaade edildiğini tahmin etmek istemiyoruz. Aksi halde, hadiseye hazin vafı verilebilir.

Belki, yukarıdaki takrir, mev-cut bir yasağı kanunlaştıracaktır. 15 yaşından küçük olan çocuk-ların sinema ve tiyatrolara gir-melerine gelince: Bir kere daha tekrar etmek lâzımdır ki, bizde gösterilen filimlerin çoğu asla, terbiyevî kayıtlarla bağlı değil-dir.

Birçok filimlerin, koskoca in-sanlar üzerinde bile, ne tahripkâr tesirler yaptığını hatırlayınız.

Adeta hasta haline gelmiş bir takım sinema müdavimlerinin haleti ruhiyesinde, telâkkilerinde za-manla, cemiyet hesabına ne korkunç tegayyürler vukua geldiğini görmüyor muyuz?

Bir kısım filimlerin ruh, aslet ve ahlak üzerindeki tazyikleri karışında, bir takım kâmil insanlarda dahi mukavemet duygularının gevşediği saklanmıyacak bir haki-kattir.

Herhalde, yeni kanun teklifini, Büyük Millet Meclisi, layık ol-duğu ehemmiyetle mütealea edecektir.

REŞAT FEYZİ

İdman bayramı şen-likleri için hazırlıklara başlandı

19 mayıs spor şenlikleri progra-mını hazırlamak üzere şehrimiz-deki Lise, Orta, Öğretmen ve San-at okullarının jimnastik muallim-leri dün öğleden sonra Maarif Mü-dürlüğünde Maarif Müdürünün reisliği altında bir içtima yapmış-lardır. Bu içtimada; Lise, Muallim ve San'at okullarının 19 mayıs İd-man Bayramı şenliklerini Fener-bahçe stadında, Orta okulların da Beşiktaş Şeref stadında yapma-ları kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan Vekâletten ge-len çalışma programı üzerinde de hareketlerde beraberliği temin için çalışmak üzere Cumhuriyet Kız Li-sesi öğretmenî Bayan Mübcecel Argunun reisliğinde Kız Öğretmen okulu muallimi Mes'adet Saver ve İnönü Kız lisesi öğretmenî Şehime Özdemirden mürekkep 3 kişilik bir komite seçilmiştir.

★ Saryerde bir Akşam Kız San'at mektebi açılması için tet-kikler yapılmaktadır.

TEŞEKKÜR

Rüşti Saracoğlunun ölümü do-layısıyla kederlerimize her suretle iştirak edenlere teşekkür ederiz.

Şükri Saracoğlu ve eşi
Hamit Saracoğlu ve eşi
Merhumun eşi Ülfet Saracoğlu

Günün meselesi:

Ekmek 30 para daha ucuzlyacak

Fırıncılar Belediyede narhın indirilmesini tetkik ettiler

Ekmek işi için dün Belediye Re-is muavini Lütfi Aksoy'un riya-se-tinde bir toplantı yapılmıştır. Top-lantıda fırıncılarla değirmenciler arasındaki anlaşamamazlıklar ve değirmenlerde yapılacak stok iş-leri görüşülmüştür. Ofisin muh-telif yerlerde stok deposu yap-ması kararlaştırılmış, fırıncılarla değirmenciler arasındaki çuval mübadelesinin bir müteahhide havalesi düşünülmüştür. Değir-menciler ofis hesabına çalıştıkları için un fiatlarında bir miktar da-ha tenzilat yapılabileceği hesap edilmiş ve yeni teklifler yapı-lmasına karar verilmiştir. Dünden itibaren ekmek 12 kuruş 30 paraya satılmaktadır. Bu 15 günlük narh aynı zamanda bir tercihe mahi-yetinde olacak ve ekmek çeynisi ile maliyet fiatları kat'î şeklini alacaktır. Prensipl olarak ekmek

kilosunun 12 kuruş satılması ka-bul edildiği için Belediye ve Ofis bugünkü narhı 30 para daha in-dirmek maksadile tetkikler yap-a-cak, icabında Ofis fire farkı kabul edecek ve buğdayın Derinceden gehre nakli içinde tasarruf yapı-lacaktır.

Pasta ve firancala imali ile uğ-raşanlar Belediyeye müracaat e-derek kendilerine verilecek ekstra ekstra unun günlük miktarını kat'î olarak tesbitini istemişlerdir. Belediye tetkikleri neticesinde ma-karnacılara günde en çok 250, pas-tacılar da 120 çuval un verilebi-leceği neticesine varmıştır. Hü-kümetin firancala istihlakını a-zaltmak kararında bulunması göz-önüne alınarak şimdilik firancala imali için de 180 çuval un veril-mesi muvafık görülmüştür.

Rum okullarına girecek talebeler

Şehrimiz ekalliyet mekteplerin-den Rum okullarına; 6 yaşını ik-mal eden çocukların alınmasına müsaade edilmiştir. Yalnız bun-ların okul doktorları tarafından muayeneleri yapılacaktır.

Okuma odaları

Vilâyetimize bağlı köylerde bu yıl yeniden okuma odaları açıl-a-caktır. Vilâyet, okuma odalarına dağıtılmak üzere köylüye faydalı bilgiler öğreten broşürler bastır-maktadır. Köy bütcelelerinden de okuma odalarına gazete, mecmua ve kitaplar alınacaktır.

İstanbul köylerinde yeni fidanlıklar

Büyükdere meyvacılık istas-yonu ile Beykoz fidanlığından köy-lere fidan tevziine başlanmıştır. Ayrıca köy bütçelerine konacak tahsisatla her köyde yemişli ve ye-mişsiz ağaçlar yetiştirmek için bu sene köy fidanlıkları tesis edile-cektir. Şimdide kadar 35 köyde örnek fidanlıkları tesis edilmiştir. 47 köyde de söğüt ve kavak fi-danlıkları kurulmuştur. Geçen yıl Bakırköy, Silivri, Yalova ve Çatal-ca kazalarında da müşterek köy fidanlıkları teşkil edilmiştir. A-ğaçlanma işine bu yıl daha çok hız verilecektir.

ADLİYE ve POLİS

Fecî bir yanlışlık genç bir kızın hayatına mal oldu

Beşiktaşta ihtikâr yapan bir bakkalla tezgâhtarı da tevkiif edildiler

Kumkapıda oturan genç ve gü-zel bir kızın yaptığı feci bir hata hayatına mal olmuştur.

Ser'i's kızı Kamelya ismindeki bu 18 yaşındaki kızcağız evde yalnız bulunduğu bir sırada ilaç za-nederek bir şişede bulunan süblî-meyi içmiş, bir müddet sonra san-cıların içerisinde Haseki hastanesine kaldırılmış ve orada ölmüştür. Ce-sedi muayene eden Adliye doktoru Hikmet Tümer bir de otopsi yapı-lmak üzere Morga kaldırılmasına lüzum göstermiştir.

Beşiktaşta Köyiçinde «Aile Ki-leri» bakkaliyesi sahibi Osman ile tezgâhtarı Kerim, Naim ve Be-hice adında üç kadına 50 kuruş

satmaları lâzım gelen beyaz pey-niri 60 kuruştan 250 gram satıp ih-tikâr yaptıkları iddiasile Asliye İ-kinci Ceza Mahkemesine verilmiş-tir. Mahkeme suçlular hakkında tev-kif kararı vermiş ve muhakemeyi karâr için başka bir güne bırak-mıştır.

EKSİK FATURA YAZMIŞI

Sultanhamamında tuhafiyecilik yapan Yako Bahar adında bir Mu-sevi, Motola adında bir tuhafiyeci-ye sattığı malların faturasına ma-lın cins ve evsafını yazmamak su-çundan aynı mahkemeye verilmiş-ti. Mahkeme, dün, Yako Baharı 25 lira para cezasına mahkûm et-miştir.

Afiye haykırdı:

— Rica ederim artık bundan bah-tınız.. Utancımın yerin di-rine geçiyorum.. Birakınız beni ya-larız yürüyelim.. Basımı alıp gö-zümün gördüğü yere gideyim..

Kolumu çekmiş, şaşkın bir halde yürüyordu. Pertev, teselli edeyim derken, âsabını bütün bütün tah-rik etmekten, kaş yapayım derken göz çarkırmaktan korktu.

Afiye adılarını sıklaştırdığı için o da sıklaştırdı, birsey söylem-i-yor, fakat genç kızın yanbaşın-dan da ayrılmıyordu.

O kadar hızlı yürüdüler ki, ge-lirkin bir saatte yaya aldıkları yo-lu yarım saatte aşılar ve nihayet yorululdular.

Afiye:

— Arabaya binelim! dedi.

Pertev Dayı:

— Ben de bunu teklif edecek-tim!

Diyip tekrar genç kızın kolum-dan tuttu. Afiye :

— Durunuz dedi, biraz soluk a-layım.

Suların baskını

Seylâba karşı Kara-cabey ve Manyasda kat'î tedbirler alınıyor

Nafia Vekâleti, Bursa ovaların-daki su baskınlarına nihayet ver-mek üzere bu yaz kat'î tedbirler almağa karar vermiştir. Vekâlet Su İşleri Umum Müdürü Salâhat-tin Büge yanında mühendis ve tek-nisyenler olduğu halde Kemalpasa, Karacabey ve Manyas ovalarında tetkikler yapmıştır. Şimdiden, Ha-nifederinin taşmasına mâni olacak tedbirler kararlaştırılmıştır.

Bu seneden sonra Bursa havalisi su baskınlarından tamamen kurtulmuş olacaktır.

Bursa ovasının sulanması için yapılacak büyük kanalın projesi de hazırlanmıştır.

İsmetiye kanalının tadilen inşası hakkında da bir proje hazırlanmış-tır. Mıhraplı köprü civarındaki bendin arkasında büyük bir teres-süz havuzu yapılmaktadır. Dağ-lardan gelen suların çakil ve te-ressubâtı burada tutulacak ve su-ların sür'atı azaltılacaktır.

Üniversite Şeref salonu

Millî Şef İsmet İnönünün, balko-nundan gençliğe hitap ettiği Ün-iversite Şeref Salonunun mefru -şatı eski olduğundan, yeniden de-ğiştirilmiş ve salonda lüzumlu gö-rülen esaslî tamirat yapılmıştır. Diğer taraftan Üniversite Mer-kez binasının büyük kapısı yeni-den boyatılmıştır.

Üniversite kütüphaneleri

Üniversite Hukuk, İktisat ve E-debiyat Fakülteleri kütüphaneleri için yeniden bazı eserler alınmış-tır. Diğer taraftan talebelerin mür-a-caat edeceği ders vasıtalarından olan eserlerin sayısı da artırıl-mıştır.

160 ton çivi geldi

Gümrüklere iki parti halinde 160-ton çivi gelmiştir. Bunların fiat-ları Mürakabe Komisyonu tara-fından tesbit edilecektir. Yalnız resmi dairelerle piyasaya ne nis-betlerde tevzi edileceği hakkında Vekâletin mütealeası sorulmuştur.

Haliç vapurlarından adalarda istifade!

Denizyolları İdaresi, Haliç va-pur işletmesini eline aldıktan sonra yaz mevsiminde bu vapurlardan birkaçını tamir ederek yan taraf-larını açacak ve Adalarla, Anadolu sahilî iskeleleri arasında işlete-recektir. Heybeliada plajına da bir vapur iskelesi yapılacaktır.

Bu sene Adalar ve Ada plajları arasında iki vapur işletilecek ve böylelikle daha sık seferler yapı-lacaktır. Adalarla Anadolu iske-leleri arasındaki muvasala da sıkı bir şekilde temin edilecektir.

Anadolu hattı va-pur seferleri yakında başlıyor

Denizyolları İdaresi kış mevs-iminde tatil ettiği Anadolu hattı vapur seferlerini ilkbahar tarife-sile beraber tekrar başlatacaktır. Tatilden istifade edilerek bura-lardaki vapur iskeleleri esaslı bir surette tamir edilmektedir.

DIŞ POLİTİKA

İngiliz - Alman mücadelesi

Yazan: Ahmet Şükrü ESMEK

1941 senesinin ilkbaharı yak-lastıkça, İngiltere ile Almanya arasında mücadelelerin alacağı şek-il tebellür etmektedir. Artık Al-manyanın Britanya adalarını ist-ilâyâ teşebbüs edeceği şüpheli-dir. Geçen senenin ağustos ve ey-lül ayları zarfında adaları istilâ için yaptıkları teşebbüs, Alman-lara pek ağır ziyata mal olmuş-tur. Bu itibarla di ki «Manş mu-harebesi» adı verilebilecek olan ağustos ve eylül ayları zarfında hava harbi, 1914 harbindeki Mar-n harbi gibi, mücadelenin dönüm noktası sayılabilir. Almanya, İn-giltereyi 1940 senesi yazında istilâ edemediğine göre, 1941 senesi yazında hiç istilâ edemez.

Bunu yapamayan Almanyanın, şimdi katkı ettiği harp fabrikası, deniz yollarını keserek İngiltere-yi teslim olmağa icbar etmekte-dir. Bunu yapabilmek için güvendiği vasıtalar şira ile şunlardır:

- 1— Evvelâ denizaltı gemileri
- 2— İkincisi hava kuvveti.
- 3— Ve nihayet kara kuvveti.

Bay Hitler son nutkunda ilk-bahar gelir gelmez denizaltı mu-harebesinin şiddetleneceğini söy-lediğine nazaran gelecek haftalar içinde bu sahada mücadelenin ha-zaretleşmesi beklenir.

Almanyanın abluka meselesinde İngiltereye karşı kullandığı ikinci ehemmiyetli silah tayıyaredir. Filhakika bu, denizaltı gemisine nazaran daha yeni ve hattâ belki de daha müessir bir unsurdur. İn-gilterenin deniz sahnındaki hâki-miyeti geçen muharebe denizinin altından tehdit edilmisti. Bu muha-rebede denizin üstünden hava-dan da büyük tehlike belirlmiştir. Esasen öyle anlaşılıyor ki Alman-ya, İngiltereye ve Fransaya karşı 1939 harbini açarken, en oçk hava kuvvetine güvenmişti. Güven-memiş olsaydı, Almanya otuz bin tayıyare inşa etmezdi. Almanların 1939 eylülünde harbe başladık-ları zaman, otuz bin tayıyare sa-hip oldukları söylenmektedir. Bu tayıyare kuvveti, kara kuvvetile birlikte çalışarak, Polonyayı mağ-lûp etmiş, Fransayı yıkmış ve Avrupa k'asına hâkim olmuş-tur. Fakat yalnız başına İngilte-renin işgalini temin edememiştir.

Almanya, Fransayı mağlûp et-tikten sonra, kara kuvvetini, İn-giltereye karşı mücadelesinde de-niz ve hava üsleri temin etmek için kullanmaktadır. Avrupa ka'fâ-sı üzerindeki yayılışının hikmeti budur.

Avrupa kat'asının Norveçten İspanya hududuna kadar uzanan geniş sahillerini ellerine geçir-miştir. İngiltere bir yarım ay şek-ilindeki bu sahillerle yarı ihata e-dilmiş bir vaziyettedir. Fakat İn-giltereyi düşürmek için bu kâfi değildir. Bunun içindir ki Alman-ya cenuba doğru Akdenize yayıl-maktadır. İtalyanlar Almanlara Sicilya adası üzerinde üsler ver-mişlerdir. Almanyanın Balkanlar-daki teşebbüsleri de üsler elde et-mek maksadına matuftur. Alman-ya, bu üsleri elde etmeye çalış-ken, küçük devletlerle silahlî dö-ğüşten mümkün olduğu kadar ka-çınıyor. Bazılarını tatmin ediyor. Bazılarını korkutuyor. Bazılarını emniyet vermiye çalışıyor. Her-halde harbi kazanıncıya kadar kimseyi kışkırtmak istemiyor. Çünkü İngiltereyi mağlûp ettik-ten sonra bu küçük devletler hak-kında istediği muameleyi tatbik etmekte serbest kalacaktır. Esa-sen Almanyanın tasavvur ettiği ni-zam içinde bütün memleketler ken-disine tâbi olacağından böyle bir manzume içinde şu devletin hu-dudları burada başlar, bu devletin hudutları burada nihayetlenir gi-bi meseleler, ancak bir memleke-tin idarî taksimatı derecesinde e-hemmiyetli olabilir. Bu vaziyette Almanya, nereye kadar genişli-yecektir? Belki Almanlar da bu-na hüdu çizmemişlerdir. Kandı-rabildikleri, yıldırabildikleri ve yahut da elde edecekleri neticenin sarfedecekleri kuvveti telâfi e-deceğine inanabildikleri bir hu-duda kadar ilerleyeceklerdir. Bu-nu yaparken, Almanlar, İtalya-nın Yunanistanaki vaziyetine düş-memiye azamî derecede itina gös-termektedirler.

Son Telgrafın Edebî Tefrikası: 53

BİLLÜR KÖŞK

BÜYÜK AŞK ROMANI

SELÂMİ İZZET

Pertev Dayı sözü kesti:
— Merdivene hacet yok... Ma-rifet ağaca tırmanmakta... Haydi göreyim seni Halis!..
Halis duraladı, başını kaldırıp a-gaca baktı... İlk tutunabilecek da-lı bir buçuk adam boyunda idi. Kızların sesi çanıyordu:
— Çıkabilir.. Çıkamaz!..
Nihayet Halis Adem:
Çıkacağımıza bahse girerim dedi, girmisiniz!
— Giremez..
Halis Adem iskaripinlerini çıkar-dı, ağacın gövdesine sarıldı, tır-mandı, ilk dalı tuttu, kendini çek-ti, oturdu:
— Nasıl! Dedi.
Alkışladılar, sonra kızlar ağa-

cın altına sokularak haykırıştılar:

— Bana.. Bana.. Bana!..
Halis Adem ağacın dalları ara-sında Kiraz toplayıp kendine doğ-ru uzanan ellere atıyor, bir ta-raftan da iltifat yağıdırıyor:

— Küçük banımlar, kuş bakış görünüşünüz harikulâde!..
Yukarıdan Afife'yi aradı. Biraz ötede duran genç kıza bir avuç Ki-raz fırlattı:

— Keşke dudaklarımda Kiraz ol-saydı da size verseydim!.. Bu söz benim değildir, bir edibindir.. Ezberimde kalmış.

Pertev Dayı:

— Haydi çocuklar dedi, Kiraz zi-yafeti kâfi.. Çok geç kalıyoruz.

Halis Adem birkaç avuç daha ki-

raz attıktan sonra, daldandala sek-ti, ağacın gövdesinden kaydı, ye-re indi.

— Şimdi, eddi, gelelim bahsimi-ze.. Malûmıya bahse girmişti.

Afiye arkasını dönmüş yürürken Halis Adem koştu, boynuna sar-ıldı ve yanağını öptü..

... Fakat geri çekilmiye vakit bulamadı, Pertev Dayının eli omu-zunu itti, Halis Adem yere yuvar-landı.

Afiye boğulacakmış gibi nefes alamıyordu. Etrafına baktı, Per-tev Dayıdan başka herkes müste-hzi gülümsüyordu. Bunu görünce ağlamaya başladı.

Halis Adem kalçalarını tutarak güçlüğüle doğruldu ve Perteve:

— Kaba herif! Dedi.

Pertev Dayı istifini bozmadan mukabele etti:

— Terbiyisizlere karşı nazik dav-ranılmaz.

— Ben sana gösteririm.

— Bngün sırası değil. Bugün A-fife hanıma refakat etmiye memu-rum. Kendisini sizin aranızda da

brakamıyacağım... Bana göster-mek istediğiniz gelince: Tavsiye ederim yalnız yolumun üstünde gö-rünmeyiniz, hakkınızda daha ha-yırlı olur.

Afiyenin yanına gitti, koluna girdi.

— Artık arabaya binip geriye dö-nelim! Dedi.

— Bende bunu rica edecektim.

Pertev Dayı kasketini çıkarıp ötekileri selâmladı ve Afiye ile be-raber yürüdü.

— 10 —

Bir müddet konuşmadılar. Afiye sessiz ağılıyor, arada sırada da göğüs geçirerek boğuk boğuk hıç-kırıyordu.

Pertev Dayı genç kıza kendisi-ne yapalmı hareketi kolay kolay hazmedemeyeceğini hissediyor, o-na hak veriyor ve sesini çıkarmı-yor, bir şey söylemiyordu.

Fakat bir müddet sonra Afiyenin gittikçe yese kapıldığını sezince: — Sizi buraya getirdiğime çok müteessif ve müteessirim Afiye ha-nım! Dedi.

RUPA HARBİNİN
Nİ MESELELERİ

Birinci İş..

zan: ALİ KEMAL SUNMAN

upa harbinin yeni safhasını
gösteren ne yapacağı me-
dunya matbuatını birinci
de meşgul edip durmakta-
na dair ileri sürülen mü-
ahalar da pek çok. Fakat hepsi
hümanitistler içinde kalı-
r. Çünkü İngiliz kuvvetlerinin
an mı, buradan mı harekete
geçerler, hangi ayın hangi gü-
ne filân sahile çıkabilir şaka-
ması için verilen karar şaka-
dır. Onu ancak en salâhiyetler
ar ve tatbikinden mesul bu-
lar bilebilir. Bu böyle olun-
ca üst tarafta hep birer fi-
n, mülâhaza ve tahminden
biri çıkıyor. Bu kabil müta-
dan matbuat sütunlarında
caiz olanların nümune ve
lini İngiliz askerî muharrir-
ar başlatmış başlıyalı göster-
diler.

nlardan en tanınmış olan Li-
hartın fikirleri gerek harpten
ve gerek harp başlatıldıktan
a dünya matbuatında da dik-
takip edilmiştir. Tedafî bu-
nak nokta nazarını müdafaa
bu muharrir kalsaydı Av-
harbi başlatıldıktan sonra Frau-
hiç İngiliz askerî gönderme-
lâzım gelecekti. Çünkü, di-
u, Fransa ne de olsa mevcut
yeti ile kendini müdafaa ede-
bilir.

Fakat İngilizlerin Avrupaya
girmesi İngilizlerin kuvve-
arttırmış olmaz. Harp başla-
nın sonra uzun zaman İngil-
daha hazırlanmağa mecbur
ve İngilizleri zaftedilemez bir
haline getirmeli. Düşman bir
İngilizlere doğrudan doğru-
birsey yapamıyacağını an-
tan sonra ise İngilizlere dava-
azamış olacaktır. İngilizle-
n sonra galebe edecektir.

atlatılmağa lüzum yok: İngil-
in bu maruf askerî muharrir-
e daima müdafaa edeceğide-
a nazara bakarak hakikaten
kâin da öyle idare edilece-
hükmedilecekti. Nitekim İn-
er yalnız Fransa topraklarına
geçen ilkbaharda Norveç
lerine de asker göndermiş-
r. İngilizlerin harekâta de-
ederken şu veya bunu yap-
lâzım geldiğini açıkça mü-
laşa yerli İngiliz gazetelerinin
aları değildir. Matbuatta gö-
e mülâhazalar ancak istinat
leri kuvvetli malûmat dola-
e dikkati celbedebilmekte,
iş misalleri batırlamasa, dün-
üğü arasında ki mukayese -
titarile okunmaktadır.

şka yerlerde cephe açmamak
İngiliz askerî muharrirle -
ısrarla ileri sürülmüştür. Lâ-
geçen ilkbahardanberi orta-
dki değişiklik gözden kaçır-
gildir. Başlangıçta Almanya
ine giderek bomba atmak da
görülmüyordu. Fakat sonra:
Harp harptir. Almanlar ma-
ki İngilizlere hava taarruz
yapıyor, o halde İngiliz hava
vetleri de Almanyanın sanayi
kezlerini tahrip etmelidir; den-
İngilizlere karadan ve havadan
a kuvvetlendikçe harp faali-
ni arttırmaktan geri kalma-
nıhayet büyük mikyastaki iş-
e teşebbüsün nasıl kendi e-
e olduğunu da göstermiştir.

âkin geçen harpte olduğu gibi

İngilterenin ne yapacağı
mesesi, bugünlerde en
birinci olarak dünya mat-
buatını meşgul ediyor..

bu seferde vekayii daha bariz o-
larak anlatıldığı diğer bir keyfiyet
vardır: Harbin büyük bir sabir ve
sebat işi olarak nazarı itibare a-
lınması, onun için de çalışarak da-
ha kuvvetlenmektir. Fakat söy-
lemeğe hacet yok ki zamanın ken-
di lehinde olduğuna, her ay geç-
tikçe Alman tarafının kuvveti da-
ha azalacağına kani olan İngiliz-
ler Yunanistanın sonbahardan
beri devam eden kahramanca mu-
kavemeti ve mukabil hareketi
karşısında kendilerinin de ona
müessir surette yardım etmeleri
elzem olduğunu takdir etmiyor
değillerdir. Bilhassa İngiliz mat-
buatının beş ay evvel söylediği
şu olmuştu: Gelecek ilkbahar bü-
yük vukuf hazırıyor. Fakat ne
gelirse ona karşı hem dimağ, hem
de kalb ile döğüşilecek.

HALK
SÜTUNU

İş Ve İşçi Ariyanlar,
şikâyetler, temenni-
ler ve müşküller

Gelen Mektuplar

Sefik (İzmitli): Samatya'dan — İ-
nan: Saryerden — 24 Yıldız — Sarı-
yerden, H. Ö: İzmit'ten — Mehruş Ka-
dın: Eernköyünden, Bayan Pekak: İz-
mit, İstanbul, Rami, Yeşilköy ve E-
renköyünden — Bayan İ. Tepedelen-
li oğlu Galatadan — Bayan Emel: İ-
stanbuldan — M. T: İstanbuldan mek-
tuplarınız vardır. Bayan Hayriye (Ak-
saraylı), Sempatik, Cemile, Ermis,
Şöhret, Mübâccel, Utangaç, Kâtip, Ba-
yan Emel, S. H. H., Bayan Şirin, İ.
Güneş, 111 Bursalı mükerreren ilân
ettiğiniz mektuplarınızı hergün saat
15 — 19 arasında aldığımız mer-
cudur.

Evli kadınlara
Nasihatler

★ Gümüş takımlar sofradan kaldı-
rıldıktan sonra derhal yıkanmalıdır.
Bunların evvelâ çalkandıktan sonra a-
ralarındaki lekeleri ayrılarak sık sa-
bunla suya daldırılmalıdır. İlaçlar.
Gümüş takımları fırça ile değil, yumu-
sak bir bezle sabunlanmalı, sonra bol
su ile durulanarak, hemen sıkıca ku-
rulanmalıdır.

★ Tütün yanık lekeleri, şayet ku-
maş harap olmamışsa, şu suretle izale
edilebilir. Yavm limonla oğulak gö-
ğüşte kurutulmalı. Yün, ipek kumaş
olursa, gliserin sürülerek üstüne bo-
raks serpilmeli, bir saat bırakıldıktan
sonra ıstımlama yıkamalı. Yeni leke-
ler kâmilan kaybolur.

★ Sarap lekeleri de şöyle çıkarılır:
Lekeli yer kaynar suya batırarak, le-
kesi silininceye kadar beklemeli, sabun
ve su ile alelede yıkamalı. Tesir et-
mezse tuz ve limon karıştırarak sürü-
lür.

★ Ayaklarınızı diwana uzatmayınız.
★ Sabah kahvaltısından evvel tıraş
olmaya bakınız.

★ Çinko aksama gelince, sabunu
su ile temizledikten sonra neft yağı-
na batırılmış bezle sıkı sıkı silinmeli-
dir.

★ Yerlerdeki malta taşlarını sıcak
veyas ılık su ile ve Arap sabunu ile
yıkıyarak üzerine zeytinyağına batırıl-
mış yünü bir bez gezdirmek ve kuru
bir bezle ovalamak suretile parlaklık-
larının muhafazası temin edilir. Fazla
ısıtılan odalarda sineklerin gerinden
kurutulmak için, pencereleri gazlı gazete
kâğıdı ile silmek iyidir.

Birik Birle

Belediyenin yağ
mesesi

Belediye Kooperatifinin çir-
kardığı yağlar var. Bu yağlar
rın diğer bazı şehirler bele-
diyesi tarafından matlûba
muafak bulunmuş red-
dedildiği gazetelerde yazıldı.
Çünkü, bu yağların içine hile
karıştı.

Bir refikimiz, bu yağ me-
sesesini uzun uzadıya yazdı.
Aradan zaman geçti. Beledi-
ye Kooperatifi işi tetkik etti.
Şu neticeye vardı:

Kooperatif bittabi fe-
na yağ çıkarmak gibi bir
maksat gütmemiştir. Fakat,
bu yağ imali işini başkalarına
brakmıştır. Bu başkaları da,
Belediye Kooperatifinin eti-
ketlerini taklit ederek piya-
saya kötü yağ sürmüşler.

Şimdi, tesbit edilmiş bul-
nan bu etiket süistimaili üze-
rinde tahkikat yapıyor.

Deem ki, neşriyat faydalı
olmuş ve uzun zamandanberi
devam edelmekte olan bir
etiket taklidi meselesi ortaya
çıkırmıştır.

Fakat, bu neşriyatı yapan
gazetelerin böyle bir âme-
hizmeti görmesine mukabil
karşılaştığı mükâfat nedir,
biliyor musunuz?

Kooperatif tarafından mah-
kemeye verilmek.
İşte bizde tenkit ve neti-
cesi!

BÜRHAN CEVAT

Evlerinde hu-
susî tahsil gö-
ren çocuklar

Evlerinde hususî ders gören
Türk ve ekalliyet mensubu olan
çocuklarının, tahsil derecelerini
tesbit ettirme şartı resmî ve e-
kalliyet ilk okullarına alınma-
larına müsaade olmuştur. Yalnız;
bu şekildeki çocuklar için Maarif
Müdürlüğünden müsaade alınacak
ve sonra resmî okullarda basım-
a alımlar tarafından seçilecek bir
imtihan heyeti; ekalliyet okulla-
rında da türkçe ve kültür dersle-
ri öğretmenlerinden iki kişinin ta-
hazir bulunacağı bir komisyon har-
fından imtihanları yapılarak gös-
terecekleri kabiliyete göre sınıfları
hesaplanacaktır.

DOKTOR
DIYORKİ
KIZAMIK

Küçük yastıklı çocukları kiza-
maktan kurtarmak gayti güçtür.
Binaenaleyh bu sari hastalığın
herhangi bir yerde bulunduğuna işi-
tilir işitilmez çocukları oraya git-
mekten menetmelidir. Evinde ki-
zamak hastalığına yakalanmış
kimseleri çocuklarını yama-
narak kurtarmalıdır. Bütün bunlara ra-
ğmen çocuğunuz bir gün hararet
ret ziyadeleşir ve gözlemlene ka-
bir durgunluk ve buruşukluk
başlarsa yavruvuz kızamığa tu-
tulmuş demektir.

O vakit çocuğu odadan dışarıya
çıkarmayınız. Odayı sıcak tutup
derhal bir doktora müracaat edi-
niz.

«Lütfiye,
Kalb, dimağ, karaciğerden mü-
teşekkül eden ve adına «Sehpayı ha-
yatsı» denen bu üç uzvu yaşama
mucizesinin bütün sırrını kendilerin-
de toplarlar. Benim için bu se-
hpayı ilâve edilecek bir nesne da-
ha var. O da: Sensin.

Onun içindir ki, sana: Lütfiye..
diye hitap ettim. Günlerin bütün
uzunluğu, gecelerin bütün imtida-
dında içinde düşündüm, sensiz olma-
ma, sensiz yaşamama imkân yok.
— Aşk!..

Her dilin kullandığı ve hususi-
yetini kaybettığı bayağı bir keli-
medir. Ben hayat ölçümüne bu âdi
sıfatı vermek için sana:

— Aşkınlım!
Diymiyorum. Fakat, bunun ye-
rine koyabileceğim bir başka ke-
lime de yok: Sen istersen buna:
— Adsız sevgi..

Ben de:
— Ölümsüz sevdâ..
Diyeyim. Tahmin ediyorum, en
büyük tereddüdün bir noktada top-
lanıyor

MAHKEMELERDE:

İşin yoksa şahit ol,
paran çoksa kefil ol!

“Baban da mı Avrupa mahiydi a
mübarek?,, Diyince iş fitillendi

Yazan: HÜSEYİN BENÇET

Bizim Bedrosun hem bacanağı,
hem ortağı, hem de tezgâhtarı An-
tranîge Adliye koridorunda rast-
ladım. Evden dükkâna, dükkândan
eve gidiş gelmekten başka hiç bir
yere uğramak mutadî olmayan An-
tranîğin burada görünmesi her hal-
de fevkalâde ahvale delâlet edi-
yordu.

Ya evde, ya dükkânda bir hâdis
olmuştu. Bir de, bir şey daha var-
dı hatırdı: Yolda herhangi bir
vakâa hâdis olabiliirdi..

Atık, Antranîğin adı unutul-
du. Biz de ona bacanak deriz..
Herkes de... Kırk yıllık bacanak-
mış gibi.

— Merhaba bacanak.. dedim. Bu-
ralarda senin işin ne?

— Ne olacak? Şahitlik.. Dedi.
«İşin yoksa şahit ol.. Paran çoksa
kefil ol» derler. Benim işim yok
değil, işlerim başımdan aşkın ama,
şahit olmak kefil olmak gibi de-
ğil. İnsan, keyfi isterse kefil ol-
dur, istemezse olmaz. Şahitlik öyle
mi ya? İstesen de, istemesen de,
bir şeyi gözün gördü mü, kulagın
duydı mu, şahit olursun..

— Şimdi şahitliğin felsefesini bir-
ak da, şu şahit olduğun vak'ayı
anlat. Mühim bir şey miydi?..

— Mühimi ne olacak? Sarhoş
kavgası..

— Nasıl sarhoş kavgası?..
— Sarhoş kavgası diyince, anla-
artık.. Arife tarif ne gerek? Sarhoş
kavgası dediğin, hiçten çıkar..

— Anlat be Antranîk.. Nasıl ol-
du şu kavgâ?.. Bilirsin, ben böyle
seylere meraklıyım..

— Evet.. Yazmak için değil mi?
— Canım, orası senin nene lâ-
zım? Yazmak için, çizmek için..
Ne için olursa olsun!..

— Anlatayım amma, beni de ya-
zıp da, dostı düşmana gülünç et-
me.. Efendim, bizim bir müşteri
vardır. Her akşam gelir, iki üç şişe
bira içen.. Herkeste bir merak
vardır ya! Bu müşteri de, Avrupa
meraklısıdır.

— Nasıl Avrupa meraklısı? Es-
kiden «Avrupa» diye bir saç usulü
varmış.. «Avrupa» kestirirlermiş.
Ona mı meraklı?

— Yok efendim.. Avrupa malı
meraklısı.. Galiba Avrupaya git-
miş, gelmiş.. Bir iki kadeh bira iç-
ti mi başlar:

— Şu mendil Avrupa malıdır..
Şu kravatı gördünüz mü? Bir ar-
kadaşım Avrupadan getirdi. Bu a-
yakkabı burada yapılmış.. şır amma
derisi de, köşesi de Avrupadır..
Ben elbiseyi Avrupada yaptırdım..
Ben Avrupada şarap içtim.. Bu
şarapları.. cemiyorum. Nerede Av-
rupa şarapları?.. Gibi, ne söylese-
niz, neden bahsetseniz altından bir
Avrupa çıkar. Amma, iyi, tatlı bir
adam.. Kimseye de zararı yoktur.
Kendi kendine söyleyir; söylenir;
ne kadar içecekse içip gider. Biz
alışık artık.. Ekmeği bile, ona
«Avrupadır» diye veriz.

Dün akşam da bu müşteri geldi.
Yanında duran başka bir müşteri

— Genç, kültürlü bir erkek na-
sıl oluyor da ilk gördüğü bir kadı-
na aşık olabiliyor ve.. bütün irade
müvazenesini kaybediyor..

Diye düşünüyorsun. Bunda ta-
mamıyla haklısın. Hem de yenden
göğze kadar.

Ancak bunu en basit bir psikola-
ji tabihî ile sana anlatabilmem
mümkün. Sen, doğduğum gün göz
kapaklarımız altına resmi nakşo-
lunan bir kadından ve.. ben ömrü-
mün bütün seyrini içinde seni ari-
yordum. Sevdiğim kadın, aradı-
ğım kadın, o tip o hayal bağda
birdenbire karşına çıktı. Yılların
biriktirdiği tabassür en dinamik
bir hızla birden içimde taştı. He-
yecanlar, büyük heyecanlar şuur
ve iradenin esaretine isyan ettik-
leri anda insan hayatına hükmeden
en hisimî kudretler oluyorlar. O
gün, o anda ben de irademe, şuur-
uma hâkim olamadım. Heyacanım
bütün bunların fevkiine yükseldi,
o taşp ve coşuş içini dış yapıver-
di.

Biliyorum ki, bu cemiyet ve mu-

âzeret bağlarının ayıp saydığı, af-
fedilmez bir suç. Fakat, tabiatın
cemiyeti dıma yendiğini kabul
eden de yine biz insanlarız. Bunun
içindir ki en önce ben kendimi ma-
zur görüyorum ve.. senin de affını
dilemiyorum, diliyorum!

Sana daha açık ve daha kuvvetli
izah etmek isterim. Bir insanın ya-
şaması için nasil su, hava, güneş
lazımsa benim yaşamam için de büt-
tün bu unsurların başında ve so-
nunda sen bana lâzımsın. Bugün
için idrâkım müsaade ediyor, sa-
bir gösteriyor ve.. bana bu satırla-
rı yazdırabiliyor. Yarın benim ve..
sınırlarım için ne hazırlıyor? Bu
nu bilmiyorum ve hiç bir şey söyle-
yemiyorum ve.. korkuyorum!

Sen ve.. ben.. Benim hayatımın
ve yaşama sırrımın ifadesi olduğuna
göre mutlaka sana sahip olabili-
meliyim. Hayat mücaadeledir.. diye
bir mütearefe de vardır. Bu müte-
arefeyi sana izah etmemin mânâsı
yoktur. Fakat, bu dava ve müca-
delede en enerjik elemanlarla ken-

(Arkası var)

Başmuharrirler
Ne Diyorlar?

İ K D A M

B. Abidin Dayer, Ankaradan gön-
derdiği «Farsa, İngiltereye yardımda
devam ediyor» isimli bugünkü Başma-
kalesinde Fransanın, harp sahasından
çekilmiş olmasına rağmen siyaset sa-
hasında hâlâ mühim rol oynamakta
olduğunu söylüyor:

«Bunun sebebi basittir. 60 milyon
dan fazla nüfusu ile ayakta duran Fran-
sız müstemleke İmparatorluğunun Ak-
denizde ve Afrikada mühim bir sev-
küleyiş vaziyeti haiz olmasındır. Bu
sebebe, Fransız donanmasının zirhî fi-
losofun büyük bir kısmını zayi etmiş
olmasına rağmen, diğer nisf gemile-
riyle hâlâ ehemmiyetli bir varlık teşkil
etmekte olmasına da ilâve edebi-
lirsiniz.» demek ve Fransanın Simal
Afrikadaki işlerini de donanmasını
da mühvere vermeyeceğini tebarüz et-
tirmek bunun; dolayısıyla İngiltereye
yardım demek olduğunu söylemekte-
dir.

YENİ SABAH

B. Hüseyin Cahit Yalçın «Uzak Şark
Mesesi» isimli bugünkü Başmakale-
sinde Uzak Şarkta beynelmîl münâ-
sebetlerin normal şekilden çıkmakta
olduğunu söylüyor:

«Bu, yalnız japonyanın Üçüzlü Mi-
saka iştirak ederek Almanya ve İtalya
ile ittifak akdetmiş olmasının neticesi
değildir. Bilâkisi, japonyanın Mihver
Devletlerle ittifakı Uzak Şarkta ja-
ponyanın Birleşik Amerika ile İngil-
tereye karşı rakip bir mevkiye bulun-
masından ve aralarındaki noktalı na-
zar farklarının bir türlü halledileme-
mesinden ileri gelmiştir.

Üçüzlü Misak ile kat'i ve gayet sa-
rih bir surette anlaşıldığı veçhile, ja-
ponya Uzak Asyada büyük bir hara-
câh beslemektedir. Uzak Asyayı be-
nimsenmek, oraya beyaz ırka mensup
hiç bir devletin nüfuzuna meydan ver-
meyecek bütün nüfuz ve idaresi altın-
da tutmak istiyor.

Halbuki Amerika ile İngilterenin U-
zak Şarkta hayatı addedecek menfa-
atları vardır ki bunları feda edeme-
ler.» demek ve bilâhare Amerikan-
İngiliz ittifakının Singapur üstünden
japonları çok ürkütüğünü şimdi bir
hücum yaparak bu üstü ele geçiremi-
yeceklerini söylemektedir.

T A N

M. Zekeriya Bertel «İngiltere ve A-
merika» adlı bugünkü Başmakalesinde
bu haftanın en mühim hâdiselerinden
birini; İngiltereye yardım hakkındaki
kanun tashisinin Amerika Ayanında
kabul edilmis olduğunu söylemekte
ve bilâhare:

«Lâzıman kabulü, Amerika Cüm-
hurresinde İngiltereye, parasını harp-
ten sonra almak üzere, 400 milyon
İngiliz liralık her türlü yardımda bulun-
mak salâhiyetini vermektedir. Bu su-
rette şimdi kanun şekline alan lâzıma,
İngiltereye müessir surette yardım için
nevoüt bütün manileri kaldırmış, A-
merikayı tam mânâsıyla demokrasinin
bir tensesini haline getirmiştir.» de-
mektedir.

CUMHURİYET

B. Yunus Nadi «Amerikan yardımın-
ın âtidedi rolü» isimli bugünkü Baş-
makalesinde Amerikanın demokrasile-
lere yardım kararıyla, hakikaten ci-
hanşümül bir mahiyet alan yeni harp-
te mihrin şimdiye kadar muvaffa-
kiyet başardığı seferlerin hepsinin bir-
den bir 2 inci derecede ve âdetâ te-
ferriat kâbilinden işler menzelesine
indirildiğini söylemekte ve bilâhare ja-
ponyanın bu kavgada talini tecribeye
kalkışmayınca, diğer mihrer devlet-
lerinin vaziyetinin; istiap çeken bir
sürü mülletle birlikte Avrupada mah-
bus olup kalmak olduğunu kaydettik-
ten sonra:

«Avrupa böyle bir mahsuriyete
bir yıl daha dayanabilir mi bilme-
yiz. Dayanabilirse dayanmaz. Anglo -
Sakson âleminin acelesi yoktur. O sa-
de baplaşmanın kapılarını sıkı tutarak
rahat rahat iki, üç dört ve ilâh.. sene
daha bekleyebilir.» demektedir.

V A T A N

«1940 Martı ile mukayese» isimli
bugünkü Başyazıda B. Ahmet Emin
Yalman geçen yılın siyasi hâdiselerini
hulâsa etmek ve bilâhare:

«Japonya hükûmeti, Avrupa işlerini
daha uzaktan, daha açık bir gözle gö-
rüyor. Amerikanın işin içine adama-
kılı dalmasının mânâsına da, Almanya
ve İtalyanın daha iyi kavramış.
Japonyanın hakkı var. 1941 kasır-
gasi, geçen seneye hiç benzemez şartlar
altında başlıyor. Her şey kökünden
değişmiştir. Mihver kendi kendin al-
dınmakta ve yeni yeni gâlelere atıl-
makta ısrar eder ve seneki uyanış
geç ve acı olacaktır.» demektedir.

TASVİREFKAR

«Gelişleri de gidileri de hep tayyare
ile; fedakârlık böyle olur» isimli Baş-
yazıda İngilterede, herkesin tehlike-
nin azametiyle müteneşip fedakârlık
etmesini bildiği, diplomastının de nef-
sini cepheye atacağı içine atılan neferi
gibi tehlikeye bıraktığını tebarüz et-
tiren B. Edebin tayyare ile yaptığı
son ziyaretlere geçilmekte, Edebin
Türkiyeye gelirken de; Yunanistana
giderken de geçtiği yerlerin mühim
bir kısmını harp ateşi içinde yandı-
ğı söylemekte ve bilâhare:

«Hele Türkiye'den Yunanistana gi-
den hava yolu, Almanların Bulgaris-
tana indirgenberi bûsbütün tehlike-
li olmuştur. Öyle iken İngiliz İmpa-
ratorluğunun genç ve kibar Haricîye
Nazırı gözünü kırpmadan bu âlim sa-
hasının içinden uçarak geçiyor ve va-
tanına az veya çok faydası dokuna-
cak hizmetleri ifa edebilmek için ka-
pı dolmaktan ürkmüyor ve çek-
kinmiyor.» denilerek takdir hisleri iz-
har olunmaktadır.

GÜNÜN
TENKİDİİstanbul'un en açık göz
adamları kimlerdir?

Mesela, siz zannedersiniz
ki, İstanbulda bugüne bugün
en açık göz adamlar, en ha-
vadan para kazanıp servet
yapanlar muhtekirlerdir. Ha-
yır, bu şehrin en açık gözleri-
ni ben de yeni öğrendim.

Muhtekirlerin açık gözlük
derecesini düşünün! Çünkü,
çeşit çeşit, cins, cins ihtikâr
nevileri ortaya çıkardılar. Büt-
tün zekâlar, hafızalar, bilgi-
ler bu uğurda çalışıyor. Zin-
cilri ihtikâr, yılanlı ihtikâr
vesaire diye tipler ortaya koy-
dular. Bunları başaran insan-
ların açık gözlülüğünden şüp-
he eder misiniz?

Fakat, muhtekir dediğimiz,
bu adamların açık gözlülükte,
İstanbulda ikinci plâna düş-
tüğünü öğrendiğim vakit,
hayretten dona kaldım.

Birinci plândaki açık göz-
ler kimlerdir?

Birinci plândaki açık göz-
ler, bizzat ihtikâr yapan tüc-
carı da kafese koyup, onları
da kandırın bir takım adam-
lar. Artık bunlara muhtekir
değil, birer muhtekir profesö-
rü demek daha doğru olur.

İddia olduğuna göre, bu
yeni tipler, ihtikâr yapan tüc-
cara bavuvarp şu ihtiarı savu-
ruyor:

— İhtikâr yaptığını biliyo-
rum, mal sakladığımı da bili-
yorum, eğer, bana şu kadar
para vermezsen, gidip Fiyat
Mürakabe Komisyonuna ha-
ber vereceğim.

Muhtekir tüccar, ne yap-
sın? Düşünüyor, taşınıyor.
İhbar edile, fena.. En doğru
ve salim yolu, bu adama iste-
diği parayı vermekte buluyor.
Tüccar memnun, o adam
memnun..

Bu yeni türeyen açık gözle-
rin marifetleri haber alınmış..
Fiyat Mürakabe Komisyonu
bunları da takibe başlamış!
Bu tipler ne kadardır, çok mu-
dur, az mıdır, bilmiyorum.
Yalnız şayanı hayret buldu-
ğum nokta, bu adamlar, ihtikâr
yapan tüccarı nasıl, neren-
den biliyor ve tanıyorlar?

Çünkü, asıl bu noktayı bil-
mesi, bulması, keşfetmesi
icap eden Fiyat Mürakabe
Komisyonu, yalnız, kendisine
vâki olacak şikâyetleri bek-
liyor.

Bari, bu birinci sınıf açık
gözlerden bir kaç tanesini bu-
lup, onlardan metodlarını öğ-
renelim! Evet, metodlarını:

Muhtekir nasıl bulunur, na-
sıl keşfedilir?

R. SABİT

Gümrükte duran oto-
mobil lâstikleri!

Gümrüklere gelmi şolan 800 o-
tomobil lâstığı Ticaret Vekâletin-
den henüz emir gelmediği için tev-
zi edilememektedir. Halbuki her
gün yüzlerce kişi acentalara ve Dû-
lâyete müracaat etmektedir. Dû-
Mintaka Ticaret Müdürlüğü Ticaret
Vekâletine yeniden müracaat ede-
rek tevzi emrinin çabuk verilme-
sini bildirmiştir.

Birimizin
Hepimizin DERDİ

İki tehlikeli bina

Tophanedeki Tomtom mahallesin-
de oturan karlımızdan Mehmet
Yılmaz gönderdiği mektupta di-
yor ki:

«Mahallemizin Bostancı so-
kağında çok harap iki büyük bina
vardır. Her ân yıkılma tehlikesine
maruz bulunan bu binaların her
odasında iki üç lira kira ile otu-
ranlar vardır. Alâkâlara mür-
acaat ederek bu binaların yıki-
larak muhtemel bir facianın önü-
ne geçmesini istedik, aldırmadı-
lar. Belediyenin nazarı dikkatini
celbederiz.»

ERDEBİ OMAN: 78

Sen de Seveceksin!

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Diyecek yürüdüm. Tam bir si-
buhran içindeydim. Elim aya-
a tırtır titriyor:

— Mağlâp etti beni, alçak!
Diye ağılamaklık oluyor

HİKÂYE

GECE MİSAFİRİ

Yazan: FAİK BERÇMEN

Oda sessiz ve karanlıktı; fakat ansızın kopan bir gürültü odada yatan fabrikatörü derin uykusundan uyandırdı; gözlerini açmağa çalışarak forsolu saatine baktı; saat birdi. Treni kaçırması ve geceyi burada plajın otelinde geçirme mecbur kalmıştı. Tekrar dalacağı sırada yine bir gürültü oldu. Hemen komodinün üstündeki elektrikli yaktı; ve kendini toplayarak bağırdı:

— Eller yukarı!

Odanın bir köşesinde siyah mayolu bir kadın duruyor ve ona korkak bir nazarla bakıyordu. Bu otel hırsızın silâhı yoktu; bunun üzerine fabrikatör yumuşadı, ve sesini tatlılaştırarak:

— Nektar güzelsiniz! dedi.

Kadın birkaç adım atarak yaklaşıp. Işık karşısında dolgun vücudunun bütün hatları göründü. Bu manzara fabrikatörü bir an için şaşkınlığa uğrattı ise de akabinde hemen kendini toplayarak elini telefon ahlizesine attı. O vakit meçhul kadın altıdı:

— Rica ederim bayım beni ele vermeyin!

— Lâkin buna hakkım vardır zannındayım. Buraya bu şekilde gelişiniz biraz şüphelidir.

— İstirham ederim efendim, siz nazik ve iyi bir adamsınız!

Fabrikatör ayağa kalkıp pijamasının buruşukluklarını düzeltmeğe uğraştı. Kadın mütemadiyen ona yaklaşıyor ve yalvarıyordu.

— Doğrusu fena bir meslek seçmişsiniz, insanın böyle güzel bir vücutu ve bilhassa böyle güzel gözleri olduktan sonra...

— Lâkin siz benim kim olduğumu öğrenseniz her halde benimle bu şekilde konuşmazsınız!

Fabrikatör kadına pek yaklaşıp, onu kucaklamak istedi.

Kadın kurtulmağa savaştı.

— Rica ederim efendim beni bırakın! Görüyorsunuz ki kaçmağa teşebbüs etmiyorum. Sizden yegane istirhamım beni polise teslim etmemektir. Lütfen on altı numaraya gidip elbiselerimi getirmenizi rica edeceğim.

Fabrikatör bir lâhza tereddüt etti. O zaman kadın:

— Sizi şerefimle temin ederim ki kaçmayacağım, hem bu kılıkta nereye gidebilirim ki...

Fabrikatör çarın koridora çıkıp on altı numaraya doğru yürürken karıdan gelen pek telâşlı birini gördü. Adam boğuk bir sesle:

— Affedersiniz efendim, diye sordu, Prenses Hadra'yı gördünüz mü?

— Prenses Hadra mı?

— Evet efendim bir haftadır bu otele misafir olan Prensesi tanımlıyor musunuz

— Henüz teşerrüf etmedim kendilerim. Zaten henüz bu akşam geldim.

Fabrikatöre hitap eden adam sesini yavaşlatarak:

— Bendeniz prensesin müreb-bisiyim, dedi. Demin ansızın odasından kayboldu.

— Her halde bahçede bir gezinti yapmağa çıkmıştır.

— İşte beni korkutan da bu ya. Size bir sır tevdi edeyim efendim: Prenses sairfilmenamdır. Kendi konağında olsa neyse, lâkin burada... Rezaleti düşünün efendim.

Fabrikatör, demek odama gelen bir prenses ha! diye düşündü. Hakikaten duruşunda ve hareketlerinde bir kibarlık vardı.

Böyle düşündüğü halde mürebbiye:

— Zannediyorum ki bahçeye çıkmıştır, dedi, biraz evvel bahçede bir kadının gezindiğini görmüş-tüm.

— Bahçede mi? Emin misiniz Teşekkür ederim efendim.

Mürebbi gidince, fabrikatör on altı numaralı odaya daldı. Bulduğu bir sürü kadın elbiselerini alarak döndü. Getirmiş olduğu elbiseleri bırakarak Prensesin önünde nazikâne ve hürmetkâr bir eda ile eğilerek:

— İstediginiz gibi harekette muhtarsınız efendim, dedi. İşte bu odada elbiselerinizi değiştirebilirsiniz.

Prenses odaya girdi ve bütün güzelliğini meydana çıkaran bir elbise giymiş olduğu halde göründü ve:

— Şimdi hazırım beni istediğiniz yere götürün! dedi.

Fabrikatör onu kapıya kadar götürüp elini öptükten sonra manalı manalı gülererek:

— Serbestsiniz efendim, dedi. Ben hiçbir zaman size adı bir otel hırsızı nazarile bakmadım, hâla.

— Ooh, size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum efendim.

— Bana bilâhare teşekkür eder-siniz.

Prenses koridorda uzaklaşırken fabrikatör mütehasır gözlerle onu takip etti; sonra kendi kendine:

— Nektar güzel ve cazip, diye mırıldandı, bundan daha nefis bir hazine tasavvur edilir mi?

Yatmağı girmeden önce saate bakma kistedi. Komodine bir göz attı ve hemen yerinden sıçradı. Komodin üstünde ne varsa yok olmuştu. Ceketini yokladı. Cüzdanı sırta kadem basmıştı. Cüzdanı iki bin lirası vardı. O zaman acı ile gülmüsiyerek:

— Ne müthiş şey! diye mırıldandı, Prenses her halde çok sıkıntıda olmalı. Sabahleyin yanına gideyim de, aldığı eşyanın bana lüzumu olmadığını söyleyeyim bari.

Bu düşünceyle uyudu. Lâkin sabahleyin kalkıp sorunca, on altı numaradaki kadının müreb-bisi ile gece yarısı otelden gitmiş bulunduklarını öğrendi.

Türk-İsveç ticaret müzakereleri bitiyor

İsveç hükümetinin resmi mü-messili ile Ticaret Vekâletinin alâ-kadar dairesi âzaları arasında Hariciye Vekâletinde yeni bir Türk-İsveç ticaret anlaşması akdi için müzakerelere başlanmıştır.

Müzakereler en çok on beş güne kadar nihayetlenecek ve takarrüf eden şartlar dairesinde İsveçle mal mübadelesine derhal başlanacaktır.

HATIRALAR

Mütarekede Paris-te Hayat Nasıldı?..

Paris, daima aynı mahiyette bir şehir olarak kalmıştır

Yazan: HİKMET NİSAN

Harbi umumiyi takip eden mü-tareke devrinde, biz Pariste, elimizde bulunan cüz'î vasıtalarla, büyük bir keşmekeş ve entrika muhiti olan bu şehirde kendi kendimize çalışmalarımıza devam ederken, İstanbul da askerî işgal altında, en acıklı günlerini yaşıyor, milli izzetini, en çirkin bir şekilde rencide ediliyordu.

Aldığımız malûmata göre, bazı unsurların, bize yabancı olmıyan elemanların teşvik ve yardımla, Türklere reva gördükleri muamelelerin haddi hesabı yoktu. İzmirin işgali üzerine aleyhimizde nümâ-yişte bulunan bazı unsurlar, taşkınlık hususunda şark ordusu ef-radına taş çıkartıyorlardı.

Biz bu haberlere, Parise gönderilen hususi mektuplarla mut-tali oluyorduk. Bir gün, Beykoz'da oturan eski bir dostumdan aldığım bir mektupta, orada bir se-ri halinde vukua gelen hâdiselerden bahsediliyor ve yazının so-nunda:

«Biz burada, elimiz ve dilimiz bağı bir halde bulunuyoruz, bari siz oradan, o hürniyet diyarın-dan sesinizi çıkarınız, vaziyeti â-leme bildiriniz» deniyordu.

Bu acı feryatla hepimiz hele-cana kapılmıştık. Sansüre tâbi İs-tanbul gazetelerinde okumadığımız birçok feci havadisleri, bu suretle birer birer öğreniyorduk. Bunlardan bir kısmını, o vakit Ce-nevrede muhterem Hamdullah Suphinin teşkil ettiği «Türk istih-barat» servisine gönderdik. Fakat bu kadarla da kalmak istemiyor-duk. Daha geniş, daha verimli bir saha arıyorduk.

Bu iş kolaylıkla başarılacak bir iş değildi; Clemenceau el'an ikti-dar mevkîinde bulunuyordu.

Matbuata başvurmayı düşün-düm. Parisin, satışı çok gazeteleri olan Matin, Journal, Petit Parisien ve Petit Journal gazetelerinin, bi-ze sütunlarını açmayacaklarını bili-yordum. «Figaro» gibi kibar küt-lelerin gazetesi ile katoliklerin mürevvici eskârı olan «Echo de Paris» in de orzularımızı is'af et-miyecekleri muhakkaktı. Aklıma «Oeuvre» gazetesi geldi. Kemi-yet itibarile küçük, fakat keyfiyet itibarile Paris matbuatında mü-him bir mevkîi olan bu gazete, müessisi Gustave Thérýnin neza-reti altında intişar ediyor, serbest ve pozitif bir siyaset takip ederek, hiçbir tarafa boyun eğmiyordu. Thérýnin Pierre Lotinin de dostu olduğunu biliyordum.

Üstadın nadiren yazdığı yazı-lar, bu gazetede çıkıyordu. «Pierre Lotiye açık mektup» başlığı al-tında kaleme aldığım yazıyı, Thérý'ye hususi bir mektupla be-raber gönderdim, neşri ricasıle vaziyeti bütün vuzubile bildir-dim. İki gün sonra makale intişar etti ve sansasyon yaptı.

Thérý, bize karşı göstermiş ol-duğu alâkayı başka bir suretle de izharıda gecikmedi; Makaleyi havi gazeteyi lâzım gelen yerlere gön-dereceğimi tahmin ettiğinden, sa-rılmış, bantlanmış elli nüsha «Oeuvre» göndermek lâtuf ve ne-zaketinde bulundu.

Hiç ummadığım bir şekilde ba-şardığım bu işten - ne yalan söy-liyeyim - devamıza ufak bir hiz-metimi dokunduğu için, bihakkın iftihar ettiğim gibi, teşebbüsümün muvffakiyetle tetevvücünü gör-mek fırsatını bana vermiş olan Thérý'ye de ayrıca minnettar kaldım.

Emsalsiz bir muvaffakiyet kazanmış olan «ARABACININ KIZI DUNYASKA» şaheserini vaz'ı sahne eden **GUSTAV UCICKY'nin** Rejisorluk dehâsının en son merhalesi **ANA İZTİRABI** Annelik şerefine feda olunan bir kadının hayatını tasvir eden son süper filmi.

Perşembe Akşamı **AŞK-HEVECAN ve İNTİRAS** Macerası Bu senenin en büyük Fransız filmi **SON GEÇİD** Baş Rollerde: Günâbkâr Kızlar ve Büyük Valsfillerinin unutulmaz yıldızları **CORINNE LÜCHAIRE - FERNAND GRAVEY**

bilelerine tahakküm eden Var-yaglardan türemiştir. Ancak on beşinci asrın sonla-rındadır ki, Moskova büyük bey-ligi, Timurengin darbeleriyle za-yıflmış olan Altınordu Hanlığına karşı kıyam ve isyan ederek bu Türk hanlığının parçalanmasına sebep oldu.

Türk Hakanlarından Timurlenk Altınordu devletini vurmakla Rus-yanın teşekkülüne ve Türklerin başına belâ olmasına sebep ol-muştur.

Timurlenk, yalnız bununla da kalmamıştır. Yıldırım Beyazid'in ordusunu tarumar ve kendini esir ederek on bir sene Osmanlı Türk-lelerini başsız bırakmıştır.

Timurengin garp Türklüğüne karşı ıera eylediği harekât ve bu harekâtın netaiyici fevkalâde mü-himdir Türk tarihi bu safhada Ti-murengi ne kadar hırpalasa hak-hıdır.

Nihayet, Altınordu aksamin-dan teşekkül eden Kazan, Astrak-Hanlıkları on beşinci asır i-

kinci yarısına kadar Avrupalı Rus-yanın şark kısmına hâkim kıldılar ve nihayet Moskova büyük beyi müthiş İvan buralarda da zaptede-rek Rus Çarlığı kurdur ve o ta-rihten itibaren yavaş yavaş elli milyon Türk Rusların esaretine girdi. Üste de Osman oğullarının başına belâ oldu.

Romanof hanedanının mevkîe geçmesiyle Ruslar, bilhassa simal, şark ve cenup Türkleri zararına tevessül ede ede nihayet malûm o-lan Rusya'yı vücade getirdiler.

Osman oğulları, Balkanlara ve Tuna boylarına uzandıkları za-man Avrupalının cenubu şarkı ve şarkında belli başlı devletler, işte bu sayılanlardır.

Avrupalının merkez ve garbına gelince, buralarda bir imparator-lukla (Cermen imparatorluğu) bir Papalık vardı ki, merkezi ve garbı Avrupalıya, yani katolik hristiyan âlemine, umumî surette, maddî ve manevî hüküm ve nüfuz iddiasın-da idi.

On dördüncü asırda artık İngil-

ŞAKA

Delinin aklı

Eskiden dervişin biri zikir ve tes-bih çeke çeke aklını oynatmış. «Ben Allahım, yeri, göğü, dünyayı ben yarattım» diye ortaya atılmış.

Nihayet bunu akıl hastanesine göndermişler. Kendisini müşahade altına alan doktor, bir gün deliye sormuş:

— Senin adın ne? Ne iş yaparsın? Deli hazretleri gibi cevap ver-miş:

— Ben tanrıyım, işim, gücüm yaratmaktır. Her şeyi ben halke-derim.

Doktor:

— Pekâlâ, demiş, gözümün ö-nünde bir şey yarat bakalım da, senin tanrı olup olmadığımı an-lyalım.

O sırada doktorun hatırıma kar-puz gelmiş:

— Haydi, demiş, bana bir kar-puz yaratıver.

Tesadüf bu ya! Delinin karyo-lasının altında bir karpuz varmış.

— Güçlük mü var? demiş. Eği-lip karpuzu çekip almış, doktora uzatmış:

— İşte all

Deliye karşı müşkül vaziyette kalan doktor, tımarhaneden bir cami kubbesini göstererek:

— Haydi, demiş, bize şu kubbe kadar karpuz yarat!

Deli:

— Pekî, demiş, on beş gün sonra gel, sana o kubbeden daha kocaman bir karpuz vereyim.

Doktor:

— İşte bu olmadı, diye itiraz et-miş, mademki tanrıyım, her şeye kadirim, diyorsun. O kubbe kadar karpuzu da şuracıkta, gözümün ö-nünde yaratmalısın.

Deli bu sefer dayanamamış:

— Be evlât, demiş, senin bildiğin tanrı bile yumruk kadar karpuzu üç ayda yetiştiriyor. Ben şu kubbe kadar karpuz için on beş gün iste-mişim çok mu?

Malzemesi: Onar tane kuru kaysı ve Erik, yarım çay fincanı kuru ü-züm, bir çay fincanı toz şekeri, yarım litre süt, bir portakal, iki yumurta, iki çorba kaşığı nişasta.

Yapılışı: Meyvalar evvelâ bir iki saat ıslatılır. Akşamdan ıslatıl-sa daha iyi olur. Sonra iki çay fincanı su ve dilinmiş portakal ile birlikte ateye konur. Meyvalar tamamen pişince, şekerin yarısı katılarak tekrar beraber pişirilir. Şekerin yarısı süte katılır, kaynatılır. Nişasta su ile ezilip ilâve edilir. Bir iki taşım kaynatıldıktan sonra indirilip, yumurtalar çalkamp içine karıştırılır ve nihayet meyvalar içine katılıp şöylece karıştırılır ve soğuk su ile çalkanmış kâseye dö-külür.

— Fazla yağlı yemeklerden sakın. Mide, karaciğer, barsak, şişmanlık hastalıkları hep, bu fazla yağlı yemek-lerimizden ileri geliyor. İnanmazsan doktora da bir sor.

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

NE YEMEK YAPAYIM?

Meyvalı krema

Sedirin ortasında, Akşehir beyi. Sağında solunda, âyan ağaları. Karşısında, silâhşörler.

İçeride, bir içişçi giriyor: — Bey hazretleri! Silâhtarları ge-tirdiler.

Diyor, Bey, kaşlarını çatarak: — Buraya getirin.

Diye, emir veriyor. Silâhtar, yalın kılıçlı iki silâh-şör arasında, beyin huzuruna ge-tiriliyor.

Bey, silâhtarları isticvap ediyor: — Bire silâhtar! Dün gece ne-rede idin?

— (Büyük bir korku ile) hasta idim, beyim. Evimde yatıyordum. — Sana hediye olarak verdiğim hançer nerede?

— (Fena halde şaşkınlıkla) şey, efendim. Şey. Evimize hırsız gir-di. Birçok eşyalarla beraber, o kıymetli hançerinizi de almış, gö-türmüştü.

Bey, içişçilerine emir veriyor: — Çağırın hocayı..

Nasreddin hocu, mutadı veçhile, büyük bir pervasızlıkla içeri gi-riyor. Doğruluğunu gösteren bir safiyetle, selâm veriyor.

Hoca— Selâmün, aleyküm..

Bey— Aleykümselâam, hocu.

NASREDDİN HOCU

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Tefrika No: 20

Silâhtar Yalın Kılıç Beyin Huzuruna Getiriliyordu

Bey, atını dörtlüğe sürüyor. Kır sardarı, beyi takip ediyor.

★

Bey, konakının kapısına gelince, atın başını çekiyor. Kır serda-rına dönerek şu emirleri veriyor:

— Serdar! Adamların, konakın etrafını kuşatınsınlar. Ne içeriden dışarıya, ne de dışarıdan içeriye kuş bile uçurmasınlar.

— Başüstüne efendim.

— Sonra.. âyan ağalarına birer adam gönder. Hocaya da birini koştur. Derhal buraya gelsinler.

— Ferman buyurdunuz, efen-dim.

★

Beyin, divan odası..

Bey, öfkeli bir yürüyüş ile içeri giriyor.

Kapının kenarına dizilmiş olan içişçilerine göz gezdiriyor. Sert bir sesle:

— Silâhtar ağa, nerede? Diye soruyor.

Ağalardan biri, cevap veriyor: — Efendim! Dün gece hasta-lanmış. Konağında yatıyormuş.

— Çabuk, konağa gidin. Sürük-liye sürükliye buraya getirin.

Ağalar arasında bulunan subaşı ileri atılıyor: — Bey hazretleri, müsaade bu-yurunuz, ben alıp geleyim.

Bey, sert bir sesle hitap edi-yor: — Subaşı! Hele sen, söyle dur. Yerinden kıpırdanma.

Diyor. Ve diğer ağalara: — Alın şu herifin silâhlarını. Diye, emir veriyor.

★

Sokakta, Beyin adamlarının, si-lâhtar ağayı sürükliye sürükliye getirdikleri görülüyor.

★

Divan odasında, meclis kurul-muştur.

Sedirin ortasında, Akşehir beyi. Sağında solunda, âyan ağaları. Karşısında, silâhşörler.

İçeride, bir içişçi giriyor: — Bey hazretleri! Silâhtarları ge-tirdiler.

Diyor, Bey, kaşlarını çatarak: — Buraya getirin.

Diye, emir veriyor. Silâhtar, yalın kılıçlı iki silâh-şör arasında, beyin huzuruna ge-tiriliyor.

Bey, silâhtarları isticvap ediyor: — Bire silâhtar! Dün gece ne-rede idin?

— (Büyük bir korku ile) hasta idim, beyim. Evimde yatıyordum. — Sana hediye olarak verdiğim hançer nerede?

— (Fena halde şaşkınlıkla) şey, efendim. Şey. Evimize hırsız gir-di. Birçok eşyalarla beraber, o kıymetli hançerinizi de almış, gö-türmüştü.

Bey, içişçilerine emir veriyor: — Çağırın hocayı..

Nasreddin hocu, mutadı veçhile, büyük bir pervasızlıkla içeri gi-riyor. Doğruluğunu gösteren bir safiyetle, selâm veriyor.

Hoca— Selâmün, aleyküm..

Bey— Aleykümselâam, hocu.

★

Beyin, divan odası..

Bey, öfkeli bir yürüyüş ile içeri giriyor.

Kısa bir sükkattan sonra soruyor:

— Söyle bakalım, hocu, sabah sen bir mezarla girmiş

— Evet, beyim.

— Niçin, girdin?

— Vallahi beyim.. Bu dün-geçirilen denicesine entrika-rüp istimekten baktım, usul-

Biraz da, ahret diyarını dolan-dım. Onun için mezarı da-

Fakat, orayı da beğenmedim. Zar dünyaya çıkmak istediğin kin tam çıkarmak, tesadüf-ten geçen fincanı katırlama-kütüvermişim.

Mecliste, manalı manalı me-ler..

Bey— (Gülmek için, bir-güç zaptederek) sonra..

Hoca— Efendim! Sonra ser-darı benden daha iyi bil-i-tarafını da, o söylesin.

Bey, kırsardarına hitap ed-i-yor: — Söyle, serdar.

Serdar— Efendim! Fincan-ıtlarım sırtlarındaki san-ı-dan, on adet silâhlı adam ge-ti-di. Cümlesi de, zindana atıl-mış.

— Kim miş bu adamlar?

— Bu sualün cevabını da-lâhtar ağa kulanuz versin.

Bey, başını silâhtarına çevir-i-yor: — Söyle silâhtar. O adam-kin-di.. Benim memleketimle-sandıkları içinde, gizlice mek-tup maksatları nedir?

Renkten renge giren silâh-boğulur gibi cevap veriyor: — Bilmiyorum, efendim.

— (Hiddetle) nasıl bilme-zi-n, benim silâhtarım değil-sin. Böyle şeyleri, herkesten-vel, senin bilmen lâzım gel-i-yor.

— Efendim! Hasta idim, de-yatıyordum.

— Pekâlâ.

Bey, yüzünü tekrar hocaya-viriyor.

— Hoca! Bir de (Han) v-ırmış. Şunu anlat, bakalım.

Bu suali içten silâhtar, halde şaşırıyor. Dün gece, o-harabesinde, ortalığı vev-ıveren o müthiş davul sesinin-hiyetini derhal anıyor. Müthi-ıtrıap içinde kıvrınarak, hocu-yüzüne baka kalıyor.

Hoca, mutadı olan sükkat-dalı, hiç bozmuyor. Hemen-besinin önünü açarak, belin-salınım arasından gayet kıymetli bir hançer çıkarıyor:

— Bey hazretleri! Uzun-ne hacet? Buyurun? Şu, silâ-ıağının hançeri.. (Elini koy-sokup bir altın başlık çıkarır-şu da, silâhtar ağaya göndür-ıatunun başlığı.. Bunların, ne-nasebette o (Han) da bulun-ıunu, silâhtar ağa söylenir.

ve fakir. Eğer silâhtar ağa-ederse, hakikati tamamilen-ıecek olan canlı bir şahit be-ıar. O da, kapının önünde be-ıyen bir cariye.

Bey, silâhtarla emrediyor: — Söyle, silâhtar.. Bu hançer-le, bu kadın başlığı, ne müthi-ıette o vıran han köşesinde-lunuyor.

★

Osmanlı Türklerinin Rumeli-geçişlerini ve Tuna boyunca-ıışlarını iyice kavramak için-günün muhtasar dahi olsa, o-manlıları muhat olan devlet-ıe ve bulundukları vaziyetleri-ımek faydanı hali olmadık-ıetrafıca coğrafi ve tarihî duru-larını yazmak zaruretinde bul-

★

Osmanlı Türklerinin Rumeli-geçişlerini ve Tuna boyunca-ıışlarını iyice kavramak için-günün muhtasar dahi olsa, o-manlıları muhat olan devlet-ıe ve bulundukları vaziyetleri-ımek faydanı hali olmadık-ıetrafıca coğrafi ve tarihî duru-larını yazmak zaruretinde bul-

★

Osmanlı Türklerinin Rumeli-geçişlerini ve Tuna boyunca-ıışlarını iyice kavramak için-günün muhtasar dahi olsa, o-manlıları muhat olan devlet-ıe ve bulundukları vaziyetleri-ımek faydanı hali olmadık-ıetrafıca coğrafi ve tarihî duru-larını yazmak zaruretinde bul-

Son Telgrafın Tarihi Tefrikası: 5

Son 24 Saat içindeki Hadiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: **Muammer Alatur**

D.N.B. ajansının Vişiden bildirğine göre, Mareşal Peten Amerikan gazetecilerini kabul etmiştir. Mareşalin yanında Amiral Darlan ve Devlet İşi Sekreteri Achard vardı. Achard, Fransız hükümetinin işgal altında olmaları muntakanın ihtiyaçlarını karşılamak üzere Amerika Birleşik Devletleri hükümetinden beş milyon kental buğday talep ettiği hakkında bir deklarasyon okumuştur. İşi Sekreteri Fransada buğday ihtiyacının kapatılmadığını söylemiştir. Bilâhare Amiral Darlan söz alarak İngiliz ablukası aleyhinde bulunmuştur. Amiral Darlan, abluhanın Almanlara zarar vermediğini iddia etmiştir. Mareşal Peten de söze karışarak demmiştir ki:

«Darlanın bu sözlerinin doğru olduğunu bir delil, Almanların evvelce müsadere ettikleri iki milyon kental buğdayı işgal altında bulunan arazideki Fransızlara iade etmiş bulunmalarıdır.»

DARLAN TEHDİT EDİYOR

Vişideki Amerikan muhabirlerine göre, Amiral Darlan bu meseleye dair şunları ilâve etmiştir: «Lüzumu takdirinde, Mareşal, yiyecek nakleden Fransız gemilerini himaye için Fransız filosunu kullanmayı isteyeceğim. Amerika Birleşik Devletleri büyük elçisini bu vaziyetten haberdar ettim. İngiltere, hâlen Almanya'yı mağlup etmek ümidinde mübâlahalı bir abluka tatbik etmektedir.»

VEYGAND DÖNDÜ

General Veygand, dün sabah Vişiden geniş salâhiyetler alarak Cezaire dönmüştür. Veygand Vişide seyahatinden çok memnun olduğunu söylemiştir. Cezair Umumi Valisi Amiral Abrial de tayyare ile Vişide gelmiştir. Abrial hükümet azasile temaslarda bulunacaktır.

İNGİLTEREYE YARDIM

İngiltereye yardım kanunu, Amerikan ayan meclisinden çıktı. Bugün de, müessesiler meclisinden de iki saatlik bir müzakereden sonra kabul edilecektir. Reiscumhur Ruzveltin, kanunu çarşamba günü imzalaması beklenmektedir. Bundan sonra, derhal yardıma başlanacaktır. Bu hususta planlar hazırlanmıştır. Bu arada, Alman denizaltı harbine karşı kaymak üzere İngiltereye «Pis-küvvet gemisi» adı verilen seri gemilerden mühim miktarda gönderilecektir. Bundan başka, torpille müchhez hücum botlarından seri halinde inşa olunacaktır.

İki Bulgar süvari alayı Yugoslavyaya teslim mi oldu?

(1 inci Sahifeden Devam) dirdiğine göre, dün Bulgaristanın muhtelif şehirlerinde Alman ve Bulgar kitaları geçit resimleri yapmışlardır. Alman kitalarının generaleri Bulgar harp gülleri âbidelerine çelenkler koymuşlardır. Bundan sonra, kitalar ilk ordunun kumandanları önünden geçmiştir. Bandoları Alman ve Bulgar Marşallarıyla beraber. Generaler kısa nutuklar söyleyerek dostluğu tebarüz ettirmişlerdir. Mektep talebesi de bu geçit resimlerine iştirak etmiştir.

SELANİĞİN EHEMİYETİ

Vreme gazetesi, Selanığın sevk-cevâ ehemmiyetinin ancak Bulgaristanın Alman kitalarının girmesiyle zail olduğunu kaydediyor. Gazete şunları ilâve ediyor: «Bu lüman daha şimdiden zararsız bir hale konmuş bulunmaktadır. Halen Balkanlarda muhtemel bir cephe için us ilmanı olarak yalnız Pire, Türkiye Trakya için de İstanbul kalmaktadır. Buna binerinde ki, halen Atina ve Ankara bir diplomatik muharebe cereyan etmektedir. Generaler, diplomatların yapıldı muharebenin neticesini beklemekte ve işe sonradan başka vasatlarla devam için hazırlanmaktadır. Bu kombinasyonlarda artık Selanık mevzuu bahis değildir. Eğer iki bölgenin de aynı âkıbete uğrayıp uğramayacağını hadiselelerin seyri gösterecektir»

YUNANISTANIN AZMİ

Atina ve Pire Amele Cemiyetleri Müessesilerinin toplantısında bir nutuk söyleyen Yunan Başvekilî Korizis bilâhase demmiştir ki:

«Miletimiz mukaddes topraklarından bir metrekülüp yer bile düşmana terkettirilmemiştir. 28 ilâktrinde

Amiral Darlan, İngiliz ablukasından şikâyet ederek, gayrimesgul Fransız topraklarındaki halkın buğday ihtiyacından bahsediyor ve Amerika'dan buğday getirilmesini istiyor. Darlan, işe maddeleri getirecek gemileri himaye için Fransız filosunu kullanacağını söylüyor. Bu sözler, İngiltereye karşı sarfedilmiş bir tehdit midir?

Ruzveltin bir müstacel vaziyet beyannamesi neşretmesi beklenmektedir.

İngiliz matbuatı yardım kanunu etrafında geniş neşriyat yapmaktadır. Kanun, İngilterenin emrine derhal 250 milyon lirahık harp malzemesi verilmesini imkân dahiline sokmaktadır.

BÜYÜK ATLANTİK MUHAREBESİ

İngiliz Bahriye Nazırı dün bir nutuk söyleyerek bahri inşaatı tesiri ve genişletmek için daha müessir tedbirler alınacağını söylemiştir. Mesai Nazırı Bevin de söylediği bir nutukta, donanmaya ağır bir vazife tahmil edildiğini kaydetmiş, bir kaç haftaya kadar büyük bir Atlantik muharebesi vuku bulacağını işaret etmiştir. Nazır, şöyle demmiştir:

«Doklarda, tezgâhlarda istih-salât yüzde 30 nisbetinde artarsa, donanmanın vazifesi kolaylaşır. Deniz harbi kazanıldığı takdirde binlerce kişinin hayatı kurtulmuş ve harbin sonu yaklaşmış olacaktır.»

BATAN İTALYAN KRUVAZÖRÜ

Condottieri «A» sınıfından bir İtalyan kruvazörü bir İngiliz denizaltısı tarafından batırılmıştır. Bu kruvazör 5069 tonluktu. 6 pusluk 8 topa müchhezdir. İtalyanların bu sınıftan dört gemisi vardı. Bir tanesi daha evvel batırılmıştı.

AFRİKA CEPHELERİNDE

Libyada ve Eritrede vaziyette bir değişiklik olmamıştır. Habeşistanda ve İtalyan Somalisinde harekât muvaffakiyetle devam ediyor. İngilizler, Habeşistanda, Keren-de birçok muntakaları, ve Trablus-garp gehrini muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir.

SIYAM - HİNDİCİNİ

Tokyo'dan bildirildiğine göre, Fransız - Siyam itilâfının halî hakkındaki anlaşma bugün öğleden sonra Tokyoda parafâ edilecektir. Japon Hariciye Nazırı Matsuka'nın Berlinde hareket edeceği tahmin edilmektedir.

ARNAVUTLUKTA

İngiliz tayyareleri, Arnavutlukta Draç limanını şiddetle bombardıman etmişlerdir. Birçok yangınlar çıkarılmıştır. Arnavutlukta bir hava muharebesi olmuş 7 İtalyan tayyaresi düşürülmüştür.

20000 liraya sigortalı

(Birinci sahifeden devam) DİĞER YANGINLAR

Aynalçesmede 29 numarada Anastasin evinde soba borularından ve Beyoğlunda Poyraz sokağında müteahhit İhsanin evinin 2 inci katından sobadan yangın çıkmışsa da söndürülmüştür. Çemberlitaşda bir biçki imalâthanesinde tutkal kaynatılırken yangın çıkmış ve üst katı tamamen yanmıştır.

BİR KAYAK EVİ YANDI!

Gerededen zildirildiğine göre Esentepe Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün tesis ettiği «Dağ ve Kayak Evi» kazancın yangın neticesinde tamamen yanmıştır.

başlayan mücadelenin aynı kahramanlık ve aynı metanetle devam edecek ahlâk ve adalet kuvvetlerinin zaferiyle neticeleneceğinden eminiz.»

Dün sabah bütün Yunanistanda müteavfâ Başvekilî Metaksas için ruhanî âyinler yapılmıştır.

DÜN GELEN SEFİRLER

Bulgaristana Alman kitalarının girmesi üzerine Bulgaristandaki vaziyetinin nihayet bulduğu hakkında kendilerine Bulgar hükümeti tarafından resmen tebligat yapılan Polonya Sefiri Adams Toronovski ile Belçika Sefiri Andre Nlohe dün, trenle Sofyadan şehrimize gelmişlerdir. Her iki sefir de, Belçika garında Polonya ve Belçika Konsolosluğuna erkânı tarafından karşılanmıştır. Her iki sefirin İstanbuldan Ankara'ya giderek hükümetlerin talimat bekleyecekleri söylenmektedir.

Dünkü trenle, Sofyadan gelen İngiliz tebasından 15 kişilik bir grup ta İstanbula gelmiştir.

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

Yugoslavya Başvekilimizin beyanatını bekliyormuş

Londra 11 (A.A.) — Taymisin Belgrat muhabiri yazıyor: Yugoslavyanın harici siyasetine dair bir beyanat henüz neşredilmemiştir. Umumi kanaate göre Yugoslav hükümeti Türkiye Başvekilinin yapacağı beyanatı beklemektedir.

İyi haber alan mahfillerde Yugoslav beyannamesinin memleketin kat'i bitirilişini teyit ederek tecavüzü uğradığı takdirde kendisini müdafaa edeceğini sarahatle bildireceği zannedilmektedir. Bittabi beyannamede, mihver devletlerine karşı Yugoslavyanın beslediği iyi niyetler de ifade edilecektir.

Muazzam deniz tezgâhları kuruluyor

San-fransisco 11 (A.A.) — San-fransisco'da muazzam deniz tezgâhları kurulmaktadır. Bu tezgâhlarda İngiltere için 30 geminin inşasına başlanacaktır. İlk kaburga, burada 1 nisanı konacaktır.

Temin edildiğine göre, altı aya kadar San-fransisco tezgâhları Alman denizaltılarının tevli ettiği kayıpları tamamlamak için yeterli olacaktır. Bu hızla inşa edilecek vaziyete girmiş olacaktır.

Yunan muvaffakiyeti

(1 inci Sahifeden Devam) son günlerdeki Yunan muvaffakiyetleri hakkında tefsilat vermektedir.

Tebliğde şöyle denilmektedir: Şiddetli bir muharebeden sonra dün kuvvetli düşman mevzilerini işgal ettik. İtalyanlar dün, taarruzlarını her cepheye genişleterek pek şiddetli mukabil hücumlarda bulunmuşlardır. Birkaç subay dahil olduğu halde 300 kadar esir alınmıştır.

Düşmanın bir tank hücumu püskürtülmüştür. Bir İtalyan tankı tahrip edilmiştir. Bu hareket esasında tayyarelerimiz cephedeki düşman kitalarını ve mevzilerini bombardıman etmek ve mitralyöz ateşi tutmak suretile kara kuvvetlerimize büyük yardımda bulunmuştur. Bu hareketlere iştirak eden tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüşlerdir.

İngiliz Amiral-ligine göre

(1 inci Sahifeden Devam) sinda ezümle demistir ki: Akdenizde artık İtalyanlar bulunmadığı gibi Almanlar da Akdenizden kovulacaktır. İtalyan mağlubiyetlerinin asıl sebebi Yunan ve İngiliz manevyatının Alman manevyatından daha yüksek olmasıdır.

Amiral küçük Yunan filosunun cesaretini sitayişle bahsetmiştir. Yunan gazetecisi Amiral Cunningham Hitler'in ilkbaharda deniz harbini taksif etmek niyetinde olduğunu hatırlatarak İngiliz filosunun deniz hâkimiyetini muhafaza edip edemeyeceğini sormuştu.

Amiral şu cevabı vermiştir: «Sade bir ilkbaharda değil, bundan sonra gelecek olan birçok ilkbaharlarda da filomuz deniz hâkimiyetini muhafaza edecektir.»

HİNT KİT'ALARI

(1 inci Sahifeden Devam) dıkları kesip atıcı rolden sonra bir müddet istirahat eden kitaları, oradan Sudan'a gönderilmiş ve bu kitaların Sudan'da kendisini göstermesi ile Şark İtalyan Afrika-sına karşı umumi taarruz başlanmıştır. Hindistan kitaları, aynı zamanda, Habeş vatanperver kuvvetlerine de kıymetli yardımlarda bulunmuşlardır.

Arnavutlukta ki İtalyan kitalarının elbisesi fena

Londra 11 (A.A.) — Son zamanlarda şimali İtalyada üç ay kalmış olan bir bitaraf memleket vatandaşları, Triyeste hastanelerinin, Arnavutlukta gelen ve soğuktan mütevellit yaralardan hasta bulunan askerlerle dolu olduğunu söylemektedir. Bu yaralara sebep, sıcak tutacak elbise yokluğundandır. Bu yolcunun öğrendiğine göre, faşist idaresinin bir hatası yüzünden levazım dairesi Arnavutlukta ki İtalyan kitalarına Hattüstüva memleketlerindeki İtalyan garnizonlarına ait teçhizatı göndermiştir.

Bu bitaraf müşahit, Hattüstüva üniformalarına Arnavutluk cephesinden dönen yaralıların gelişlerini gözlerle görmüştür.

Şurasını kaydetmek enteresandır ki, resmî bir İtalyan tebliği, şubat bîdayetindenberi 26 bin İtalyanın ölü, yaralı veya kayıp veya hut bundan evvelki listelere dahil edilmemiş bulunduğunu bildir-mektedir.

Japon askerî hedefleri şiddetle bombalandı

Çunking 11 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Çin tayyareleri dün, Yangtse nehrinin şimal kıyısı üzerinde işag civarındaki Japon askerî hedeflerini çok şiddetli bombardıman etmişlerdir.

Japonlar, yazın yaklaşması ile sınıldığına göre, Çunking karşı hava hücumlarına yeniden başlamak üzere, hava kuvvetlerinin mühim bir kısmını Hankou ve İşanga getirmişlerdir.

Çunkingde hava hücumlarına karşı ihtiyat tedbirleri fazlasıyla ve yeniden halka şehri terketmeleri tavsiye olunmuştur.

İstila üsleri bombardıman edildi

Londra 11 (A.A.) — İngiliz tayyareleri dün akşam Fransız sahilindeki Alman istila limanlarına üç ayrı taarruzda bulunmuşlardır. Bir İngiliz tayyaresi bu harekâtan avdet etmemiştir.

Dün gece de istila limanlarına hücum edilmiştir. Maamafih bu son hücum hakkında tefsilat henüz gelmemiştir.

Ferah sineması

(1 inci Sahifeden Devam) murlar ateşin nereden çıktığını tesbit için yangın mahallinde bir keşif yapmışlardır.

İlk tahminler yangının bilet gışesinin altındaki elektrik kofrasının kontak yapmasıla çıktığı hissini vermişse de gışeden çok uzakta bulunan merdivenlerin ve çatının bir anda tutuşması ile bu zanda tereddüde düşülmüştür.

Çünkü binanın üstündeki odalarda oturanlar ateşi hissedince aşağı inip canlarını kurtarmak istemişlerse de merdivenlerle beraber her tarafı alevlerin sardığını görmüşlerdir. Binaenaleyh bu hal; yangının birkaç yerden birden çıktığı ihtimalini tevli etmektedir.

Binanın 15 bin liraya ve sinema makinelere 5 bin liraya Milli Reasürans Şirketine sigortalı olması, diğer taraftan Ferah sinemasının çok iyi işlemesinin bazı kimselerin hasedini çekmesi düğünceleri kast ihtimalini de akla getirmektedir. Maamafih bu ihtimal hakkında kat'i bir delil elde edilmediğinden son altına alınan kimse yoktur.

Belediye Reisliği de Belediye tlimatnamesindeki yasağa rağmen sinemanın üstündeki odaların nasıl olup da 12 yıldanberi kiraya verildiğini teklif ettirmektedir.

Ahşap sinemaların işletilmesi meselelerinde de ayrıca tetkikler yapılmaktadır. Sinemayı kiralayın Enver Şimşek de binanın tamirinin kabil olup olmadığını araştır-turmaktadır.

Naziler Türkiyeyi okşamak siyasetini güdüyorlar mı?

Londra 11 (A.A.) — Taymis gazetecisinin diplomatik muhabiri Balkanlardaki vaziyet hakkında şunları yazmaktadır:

Hafta sonunda alınan haberler, beklendiği gibi, Almanların Balkanlardaki planlarını tabkika devam ettiklerini isbat etmektedir.

Bir taraftan Alman askerleri Bulgaristanda vaziyetlerini takviye ederken diğer taraftan Nazi diplomasisi Bulgaristana komşu memleketlerde entrikalar çevirmektedir. Bu entrikalar Türkleri okşamak ve Yunanlıların azmini kurmak için Yunanistanda bir takım şayialar çıkarmak suretile yapılmıştır. Tefferrüata ait sarîh birşey bilinmemekle beraber Yugoslavya üzerinde de bir tazyik yapıldığı muhakkaktır.

Büyük Yugoslavya gazetelerinden Politika, vaziyetin fevkalâde huzursuz olduğunu kabul etmekte fakat Yugoslavyanın sulh siyasetine sadık kalarak başka memleketlerin yaptığı harbe iştirak etmeyeceğini tebarüz ettirmektedir.

700 otomobil lâstığı yarın tevzi olunacak

Ticaret Vekâleti şehrimize gelmiş olan 700 den fazla otomobil lâstığının tevzi hakkında Muntaka Ticaret Müdürlüğüne emir vermiştir. Bu lâstıkların İstanbulla isabet eden kırmızı yarın sabahın itibaren ihtiyaç sahiplerine tevzi başlanacaktır.

Taşra vilâyetlerine gönderilecek kısım için Vekâletin postada olan listesi beklenmektedir.

25 gram esrarla yakalanan balıkçı

Sarıyerde Ahmet isiminde bir balıkçı üzerinde 25 gram esrarla yakalanmış ve Sarıyer Müddeiummiliğine teslim edilmiştir.

İstanbulda parşütçüler

(1 inci Sahifeden Devam) tan ayrılmıştır. Pazar gününden itibaren bu teşkilatlarla tecrübeler başlanacaktır. İlk olarak pazar günü Boğaziçinin Sarıyer kazasında büyük bir tecrübe yapılacaktır. Tecrübelerin saati gizli tutulacak ve canavar parşütçülerinin çalmaları civara parşütçülerin inmiş olduğu bildirilecektir. Bunun üzerine teşkilatta vazife almış olan binlerce kişi derhal parşütçülerin inmiş olduğu yerlere koşacaklar ve düşman parşütçülerini kıyafetine girmiş olan kimselerin üzerine hücum ederek bunları zararsız bir hale koyacaklardır. İcâbetiği zaman silâh da kullanılacağından ekiplerde vazife almış olanlar silâhlı olacaklardır.

Sarıyerden sonra diğer kazalarda da tecrübeler yapılacaktır. Vilâyet Seferberlik Müdürlüğü lâzım gelen bütün hazırlıkları tamamlamıştır. Tecrübeler kısa bir zamanda tamamlanacaktır.

PARTİ GRUBU

(1 inci Sahifeden Devam) mıştır. Dünkü toplantıda bazı kanun lâihalarının geri verilmesi hakkındaki Başvekilî tezkerelele hudut ve sahilfer sâhat umum müdürülüğü 1938 yılı hesabı kat'isine ait kanun lâihası ve diğer bazı ehemmiyetsiz lâihalar kabul olunmuştur.

Meclis yarın toplanacak ve evvelce bildirildiği gibi Başvekilî Dr. Refik Saydam bu celsede beyanatta bulunacaktır.

11 yaşında bir çocuk

(1 inci Sahifeden Devam) cuk ile Kosti oğlu Pavli kaygaya tutuşmuşlar ve kavga esnasında Nevzat küçük bir biçikâ arkadaş Kostiyi yüzünden yaralamıştır. Yaralı çocuk tedavi altına alınmış, Nevzat yakalanmıştır.

Harb Ve Casusluk Tevrihası Bilen idam olunur

Yazan: M. ATLI Tefrika No. 33

Polonyalı kont, bir tokat yemiş gibi olduğu yerde sallandı

buluyorsunuz, size teğekküre borç-luyum!..

«Estagfurullah, Kont cenap-ları!.. Asıl teğekküre ben mecburum.. Ancak, bu parayı bendenize ne için teklif ettiğinizi öğrene-bilir miyim?»

Kont tekrar dudaklarına sarkan beyaz bıyıklarını yaladı. Kaşlarını yine canı sıkılmış ve hayret etmiş gibi bir tavırla kaldırarak yüzüne baktı:

«Ben sizi işi derhal anladınız, zannetmişim!.. dedi.

Bütün safiyetimle başımı sal-ladım:

«Bilâkis!.. Zerre kadar anla-mış değilim!..

Dedim.

Kont, gayet tabii bir tavırla omuzlarını silkti:

«Sizin yanınızdaki Polonyalı kızcığı bize bırakmanız için!

Dedi.

Hayretimden birdenbire ayağa kalktum.

«Nasıl buyurdunuz?.. Anna'yı mı size bırakmak mukabilinde bu parayı teklif ediyorsunuz?

«Evet!..

«Fakat!..

O derece şaşalamıştım ki ne söyleyeceğimi bilemiyordum. Somurtmuş ve muhteşem bir gururla telâşımı takip eden kontun yüzüne müthiş bir hayretle bakı-yordum.

Kont benim tereddüdümü gö-rünce yüzü daha somurtmuş ve ciddilemişti.

«Affedersiniz! dedi. Kestirme konuşmak âdetimiz olduğunu söyle-miştim.. Demek isterim ki siz mademki bir ecnebisiniz. Matmazel Anna ile münasebetiniz de samimi bir dostlukta ibarettir!.. Bayan Anna'yı tamamen terk etmenize mukabil size, sizi memnun edeceğinizi tasdik ettiğimizi bu parayı tak-dim etmek istiyorum.. Mesele bun-dan ibarettir!.. Sizin için her halde basit bir iş!

«Basit bir iş mi?

«Fakat öyle zannediyorum!.. Para miktarını az buluyorsanız, bu itirazımızı derhal kabul edeceğimden şüphelenerek çekin-memenizi söyleyebilirim!..

O vakit, bilmiyorum, neden beynimin döndüğünü hissettim.

Müthiş bir hiddet damarlarıma yayılmıştı.

Fakat kendimi güç halle tut-tarak, fakat yenemediğim bir nefret ve istihkarla:

«Bay Kont! dedim. Her halde dünya ile geniş temas ve münasebetiniz bulunduğuna şüphelenmiyorum. Büyük bir endüstri adamı olmak sıfatıyla, şimdiye kadar, biz Türklerin para ile kadın satmadıklarını bilmiş olmanız lâzım gelirdi!.. Benim Anna ile münasebetimiz ne şekilde olursa olsun, onu bana ait bir kadın olması itibarile, değil on bin İngiliz lirası, bütün servetinizi dahi teklif etse-niz, kabul etmem meillî şıartım müsait değildir!..

Yarı bağırr gibi ve sapsarı bir yüzle söylediğim bu söz koltuğa gururla kurulmuş olan Polonyalı kontu adeta suratına bir tokat vurmuş gibi olduğu yerde sallandı.

Kontun yüzünde birdenbire büyük bir hayret peyda olmuştu. Burundan düşecek gibi olan göz-lüğünü seri bir hareketle tutup düzeltti.

Büyük bir havrele yüzüne ba-

kıyordu. Sonra, âdetâ kekeliyerele-«Fakat!.. dedi. Galiba siz on bin İngiliz lirasına ne demek olduğunu bilmiyorsunuz!..

«Biliyorum!.. Sekiz katlı bir apartman parası!

Bu sözü o kadar acı bir istihza ile söylemiştim ki Polonyalı bu sanayi tröstü müdürünün yüzü â-defa hayretinden çarpıldı.

Fena halde bozulmuş ve so-murtmuştu. Ben, hissettığım hid-deti hâlâ yenemiyordum.

Karşında şaşalamış ve göz-lü-günün altından âdetâ aptallamış gözlerle yüzüne bakmakta olan Konta:

«Biz, dedim, Türkler, sekiz katlı, on sekiz katlı apartman sat-tın da alırsız, satarız da. Fakat ka-dın satmak âdetimiz değildir!..

Kont, büsbütün sinirlenmiş bir halde homordandı:

(Arkası var)

Asıl ve büyük hedef Akdenizdir

(Başmakaleden Devam)

O halde, Avrupa harbinin birinci kat'i neticesi, Akdenizde alınacaktır. Bunun için de; ya Almanların taarruz ve hamlede mukabil olması, yahut da İngilizle-

her türlü taarruz hamlesini kırarak, Almanları Akdenizdeki mücadelede veda ettirmesi lâzımdır. Bu itibarla, önümüzdeki hafta ve aylar bakımından, İngiltere ile Almanya arasında hakiki mücadelenin Akdenizde cereyan edeceği ve her iki taraf için de, Polonyada başlıyan Avrupa harbinin hayatî neticesinin, Akdenizdeki mücadelenin sonuna bağ-lı kalacağı aşikârdır. Binaenaleyh, Almanya, Akdenizden İngiltereyi çıkarmazsa, Avrupadaki bütün muvaffakiyetleri bir serap ol-maktan kurtulamayacaktır. İngil-tere, Akdenizin hava ve deniz hâkimiyetini elinde tutarsa; Alman-yayı Avrupada mağlup etmenin imkânına ve anahtarına daima sa-hip olacaktır. Tarihini seyrini de-ğiştirmek mümkün değildir.

Akdenize ve Akdeniz geçitlerine hâkim olmadıkça, Avrupa kitalarına hâkim olmanın imkânı yok-tur. Bu bakımdan muhakkak ki, önümüzdeki haftalarda hakiki Akdeniz mücadlesi başlayacak, şimdye kadar misli görülmemiş hava, deniz muharebeleri olacak, kı-yasıya kan dökülecektir. Fakat, Akdeniz hâkimiyetinin havada, karada, denizde behemehal İngilizler elinde kalacağından bir an şüphelenmemek lazımdır. Alman savleti, Alman imkânları ne olursa olsun; herhalde, Cebelütürk ve Süveyş İngilterenin elinden çıkmayacak ve İngiliz hava ve deniz kuvvetleri, Akdenizde Alman-yaya bir an fırsat kazandırmayacaklardır. Bizce, Almanya, 1939

Avrupa harbinde yapabileceği herşeyi yapmıştır ve kat'i zaferi kaybetmiştir. Bundan sonraki faaliyetleri, sadece başlangıç ile son arasındaki mesafe tezahürünün den, kin ve aksülâle ruhunun ortaya çıkardığı mevzî hadise-lerden başka birşey değildir ve, böyle olmakta devam edecektir.

ETEM İZZET BENİCE

AKER Ticaret ve Sinaî Türk anonim şirketinin heyeti umumiye içtimasına ait davetnamedir.

Ruzname-i Müzakereat:

- 1 — İdarî Meclis ve mürakip taraflarından verilen raporların okunması,
- 2 — Şirketin mercaudat defterile bilânconun ve kâr ve zarar hesabının ve te-mettü tevzi hakkındaki tekliflerin tasdik veya taddil veya reddi,
- 3 — Müddürlerin ve mürakibin ahdatlarının tayini,
- 4 — Şirket sermayesinin yüzde elli nisbetinde teyidi,
- 5 — Şirket mukavelesinin 76 inci maddesinin taddili.

Şirket mukavelesinin 49 uncu maddesi mucibince içtimaa davet edilen umumî heyet 26/3/41 tarihine müsadif Çarşamba günü öğleden sonra saat üç raddesinde şirketin merkezi bulunan İstanbulda Zindan kasnında Nalburlar çarşısında kâin 347 numaralı mağazada içtimaa akkederak yukarıda yazılı ru-zname-i hususları müzakere ve karara rapetyleyeceğinden hissedarların asaleten veya vekâleten hazır bulunmalarını ve bugünden itibaren emirlerini ilân etmelerini durulan bilânço ve sair vâgâiki teklif edileceklerini beyan ve iflân ederiz.

İDARE MECLİSİ

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA: BÜYÜK HARPTE DÖNEN DOLAPLAR

Yazan: İskender F. SEKİELLİ

No. 53

O zaman, İstanbulda her şeyi kolayca bulacaklarını uman hastalar, buraya gelince, okkası üçyüz kuruşa satılan şekerle ve sefaletle karşılaşılıyorlardı..

Bu teşkilata bağlı olan memurların en çoğu ileri hatlara istihbarat yapıyordu. Kafkas, Türkistan ordularının aldığı yardımcı kuvvetlere kadar, bütün düşman takviye kolları hakkında çok muntazam haberler alıyorduk.

En mühim nokta, bu haberlerin vakit ve zamanla kumandanlara ulaştırılmamasıydı. Bu da muvazala ve muharebe irtibatlarının bozulduğundan, kolordular gibi, muhabere teşkilatından da birbirinin haberi olmamasından ileri geliyordu.

Mesela bir muhbirin, falanca köprüden kırk sekiz saat sonra geçecek olan düşman kit'alarını vakitinde haber aldığı ve bu köprü bize malum olduğu halde, bu haberin ordu karargahına gecikmiş olarak gelmesi yüzünden köprüyü berhava etmek imkânları elde edilememiş ve bu yüzden düşman kit'aları bu köprüyü serbestçe geçebilmişti.

Halbuki, bu köprünün imhası ordumuzun sevküleceği hareketi ve geride kalan ağırlığımızın vakitinde kaçırılması bakımından pek elzemdi. Bu yüzden 10 uncu kolorduya mensup bir fırkamız düşmanın önüne düşmeğe ve dağılmağa mecbur olmuştu.

Eğer mevzuu bahsolan köprü vakitinde imha ve berhava edilmiş olsaydı, düşman kuvvetleri, oradan başka geçecek yol bulamaması yüzünden müşkül vaziyete düşecek - ti. Muhabere bozukluğu, bizi, aynı vaziyete düşürmüştü.

Sarıkamış hezimetinden sonra İstanbulda olup bitenler

Aylar yıllara kalboluyor, harp seneleri uzayıp gidiyordu. Her gün yeni bir felâketle karşılaşan millet, Sarıkamış hezimetini gibi birçok felâketleri de geride bırakmıştı. Uzakta geçen ve hezimetle biten (Sarıkamış) harekâtından zaten İstanbul halkının haberi bile yoktu.

«Oralarda birşeyler oluyor!» Diyiş geçiyorlardı.

Evet oralarda birşeyler olmuştu. Boş yere binlerce şehit kanı dökmüştü. Ve Başkumandan vekili Enver paşa artık oradaki işini bitirmiş, İstanbula dönmüştü.

Aradan üç yıl geçmişti.

Harbin uzaması memlekette bir takım zenginler doğuruyor, ızdırıp ve yoksulluk, içtimai sefalet ve felâketin en had şeklini buluyordu.

Bir kısım insanlar vardı ki, çok müreffeh ve bolluk içinde yaşıyorlardı. Süpürge tohumundan, mısır koçanından yapılmış ekmek - lerinin lezzetini henüz tatmamış -

lardı. Üsküdar'da Doğancılar caddesinde oturan bir kadın:

«Çocuğum hastadır. Mısır koçanından yapılan ekmeği yiyemiyor. Yerse, ölecektir. Allah rızası için biraz francala bulamaz mıyım?» Dediyi için bu sözü - kalabalıkta söylediği iddiasıyla - bir suç teşkil etmiş ve karakol karakol sürün - dürülmüştü.

Bu kadın, ve bu kadın gibi bir çok kimseler, bir takım adamların hesapsız paralar ve servetlerle nasıl oynadıklarını görüyorlardı. Onlar istedikleri zaman beyaz ekmek ve francala, ve istedikleri kadar da şeker bulabiliyorlardı. Halbuki hastalar içecek sütün şekerini - okkası üç yüz kuruşa olduğu halde - güçlük tedarik edebiliyor - lardı.

Bu fakir memleket halkı o zaman okkasına üç lira verip şeker alamadığı için, kansızlık, gıdasızlık yüzünden birçok hastalıklar yüz göstermişti. Memleketin her köşesinden akın akın (veremli kafilleri) geliyordu. İstanbul, bu felâketzedelerinde nerede ve nasıl barın - dirabilirdi? Nasıl işe edebilirdi?

Şüphe yok ki, İstanbulda herşeyi bulacaklarını umanlar buraya gelince müthiş bir hayal inkisarına uğruyarak, sokaklarda, şurada burada sefil ve perişan dolayış niha - yet dönmeğe muktedir olanlar memleketlerine dönebiliyor; muktedir olmayanlar köşede bucakta ölüp gidiyordu.

Harp, derhal kabul ve itiraf ederiz ki, bir milleti kökünden sar - san bir felâkettir. Fakat, ondan daha büyük bir felâket vardır: Teş - kilatsızlık. İttihatçılar, hiçbir za - man, milleti, böyle bir felâket kar - şısında kendilerini koruyabilecek bir şekilde hazırlamamışlardı.

İdaretsizlikler ve kötü idare sis - temleri ve daha doğrusu sistem - sizlik, disiplinsizlik ve bilgisizlik her tarafta göze çarpıyordu.

Memleket, iktisadi noktadan ol - duğu gibi, içtimai bakımdan da müthiş bir bocalama içinde gün - den güne karışıyor, herkes gündün - güne büyük ümitsizliklere düşü - yordu.

Dert anlatacak bir merci yoktu. İdari teşkilat bir formaliteden, bir gösterişten ibaretti. İttihatçılar yalnız kendi mevkilerini düşün - mek ve bu mevkilere tutunarak ik - tidar mevkilerinden düşmemek he - vesine kapılmışlardı. Memleket harp içinde olduğu halde, en ufak bir tenkide veya ufak ve basit bir şikâyetle dahi tahammülleri yok - tu. Bu tenkit ve şikâyetler ne ka - dar samimi ve garazsız olursa ol - sun, sahipleri derhal divanharp - lerle, sürgünlerle, işkencelerle teh - dit edilirdi.

(Arkası var)

Kitap meselesine Dair Doçentler Ne Diyor?

(1 inci Sahifeden Devam)

Diğer taraftan hâdiseye isimleri ka - rışan iki doçentin de bu iddiadan mü - teessir oldukları görülmüştür. Yillar - dır Üniversitede çalışan ve gerek ta - lebeler, gerek âmirleri tarafından tak - dir edilen doçent Haldun ile Ali Ri - zanın şahısları yazımızda kat'iyen is - tihaf edilmemiş olmakla beraber ken - dilerinin bir suítefahime düşmeleri bizi de müteessir etmiştir.

Hüsnü niyetle ve talebeyle yardım için çalışan bu doçentlerimizden Fen Fakültesi sinai kimya doçenti B. Hal - dun Nüzhet Terem gazetemize gön - derdiği bir mektupla şunları yazmış - tir:

1) Sinai Kimya Profesörünün der - sine vekâlet eden ben değilim. Ben halen Üniversitemin kuruluştanbe - ri uhdeinde bulunan Metalurji dersini vermektedirim.

2) Yazdığım kitap yardımcı bir ders kitabı değil fakat kendi dersime ait notlardan ibarettir. Bu kitap Fakülte Dekanının mülkâtında, tale - be tarafından nesredilmekte olduğu gi - bi, Rektörlüğün de malî yardımından istifade etmektedir.

3) Esasen 350 adet olarak basılan ve 150 kadar şekil ihtiva eden bu ki - tap talebeye 250 kuruşa verilmekte - dir ve tevzi işiyle bizzat talebe me - gul olmaktadır. Binaenaleyh burada şahsi bir menfaat aramadığı şikârdır. Talebeden zorla beş veya on lira alın - dığı iddiası da tamamen yalandır. Bi - lâkis talebeyle bir yardım olmak üze - re kitabın basılması işine nakden iş - tirak etmiş bulunuyorum.

4) Ben yalnız dördüncü sınıfa ders vermektedirim. Binaenaleyh Umumi Kimya servisine ait olan üçüncü sını - fâ hiç bir âlâkâm yoktur. Simi Fizik Doçenti Doktor B. Ali Rıza Berkem de gazetemize bir mek - tup göndererek bu eserin kimya tale - belerinin mülkâtında hal için terci - me edildiğini bildirmiş ve bilâhare mektubunda şunları yazmıştır:

«Eserin ilmi kıymeti hakkında söz söyleyebilmek için bu ilmin mütehas - sısı olmak lâzımdır. Eserin Fransızca nüshası, büyük Âlimi Prof. H. Copauks tarafından kimya ve fizik il - mine bir şöhret olarak takdim edil - diği gibi, buradaki talebelerimize de, Simi - Fizik Enstitüsünde tedrisatta bulunmuş olan Prof. Valensi ile Prof. Savard tarafından da ısrarla tavsiye edilmiştir.

Bu eserin, Üniversite hesabına Fen Fakültesi tarafından neşri kabul edil - miş olduğu halde, bilâhare tabi işinin benim nezaretinde altında yapılmasının sebebine gelince, bu da, arif Şubat im - tihan devresinden önce eserin mühim bir kısmının talebelerin eline geçmiş bulunmasını tmin gayesiyle yapılmış - tir.»

EMİR
Her Yerde; **EMİR** Traş
Yerli **EMİR** Bıçakları
bulunduğu halde yerli olmyan bıçakları
kullanmakta mana yoktur.
O halde **EMİR** Traş bıçaklarını kullanınız

Beyoğlu Tahsil Müdürlüğünden :

Musevî cemaati Sinagonunun hazineye olan borçlarının temini tahsil için sahibi bulundukları Yenica mi mahallesinin Haraççı Zülfi Aruz ve Perçemli so - kaklarında sağ tarafı Darhan ve kısmen Azeryan Hani ve kısmen 3 — 5 No. lu depo mahalleri, zemini Yusuf İzzettin Efendi Hani, sol tarafı Kalyopi emlaklı ba - zan Selânik Hani ve kısmen Meşvî Polhu emlaklı, arkası Zülfi Aruz sokak, ön tarafı Haraççı sokak ile mahdut, 8—10—12 numaralı üç bap mağaza ile 3—5 nu - maralı iki depo ve 7 numaralı bir bap hanenin tamamı tahsili emval kanunu hü - kümlerine göre satılacaktır.

Talip olanların 31.3.941 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 den sonra Beyoğlu kaymakamlığında müteakkil idare heyetine müracaatları ilân olu - nur. (1838)

RIDA DIŞ SUYU İSTİMALİ AĞIZDAKİ SUNİ DANTİYELERİ, KÖPRÜ VE KURONLARI ANTİSEPTİK OLARAK MUHAFAZA EDER

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Gazetemizin 10 Mart 941 tarihli nüshasında neşrolunan Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğüne ait tarifeler ilânının 3 üncü maddesindeki «Şebekeleris kelimesi sehven «Şubeleri» tarzında basıldığı görülmüştür. Tashi olunur.

1941 İkramiyeleri

T. İş Bankası
1941 Küçük
Tasarruf hesapları
İkramiye plânı

1 adet 2000 Liralık	=	2000.—	Lira
3 > 1000	>	=	3000.—
2 > 750	>	=	1500.—
4 > 500	>	=	2000.—
8 > 250	>	=	2000.—
35 > 100	>	=	3500.—
80 > 50	>	=	4000.—
300 > 20	>	=	6000.—

Kesideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağus - tos. 3 İkinciyeşir tarihlerinde ya - pılır.

DOKTOR
Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2.5 - 6. Tel: 22398
Sahip ve Başmuharriri: Etem İzzet Benice
Nergizay Direktörü: Cevdet Karabılgin
«SON TELGRAF» MATBAASI

NEPTUN

Saydi Bahri Levazımı
T. A. Şirketinden :

1940 senesi heyeti umumiye top - lantısı 22 mart 1941 cumartesi gün - nü saat 12.30 da Şirketin fabrika - sının kâin bulunduğu Yedikule Kuyulu sokakında 22 numarasın - da yapılacaktır.

RUZNAME MÜZAKERAT:

I — Bilânce kiraati, II — Mür - akip raporu, III — Meclisi idare ra - poru, IV — Meclisi idareye bir âza tayini, V — Müdürün imzaya sa - lâhiyeti.

Şirketin nizamnamesinin 22 inci maddesi mucibince toplantı gün - nünden evvelki 10 gün zarfında hissedaran, hisse senetlerini Şir - ketin veznesine teslimile muka - bilinde alacakların tezkereye gös - termek mecburiyetindedirler.

İşin yoksa şahit ol, paran çöksa kefil ol

(3 üncü sahifeden devam)

traniğe rastladım. Artık gidiyordum. — Ne oldu anap? Çamaşa dava bitti, dedim.

— Bitti; dedi.

Birkaç adım ilerisinde yürüten, gözü monoklül tam bir frenk mu - kallidini göstererek:

— Bir hafta hanise mahkûm ol - du; diy: ilâve etti.

— İster misin, dedim; şimdi ha - pishanede de Avrupa hapishane - lerini arasın?..

— Ona ne şüphe... dedi. Sade hapishane değil gardiyanın da Av - rupasını arayacak galiba.

Ve, yüzünden hic eksilmiyen te - bessüman cehresine biraz daha yayarak:

— Allahla ısmarladık! dedi. Ak - şam dükkâna gel de, biraz daha konuşur, görüşürüz.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrıların Derhal Kesen

İçinde gönde 3 kase "İnsanlık". TAKLİTLERİNÖZ SAKININIZ

HER VERDİ - PULLU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ

İSTANBUL İKİNCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN:

Bir borçtan dolayı açık arttırma ile paraya çevrilmesine karar ver - len ve tamamına 200.000 lira kıymet takdir olunan Beyoğlunda Kulog - mahallesi Aliyon sokakında ve İstiklâl caddesinde eski 183—186—187 yeni 199 — 201 — 203 — 16 — 17 — 18 — 19 — 199 — 201 — 203 — 18/1 — 20 — 22 numaralı Şarkan 1 — 36 — 35 — 31. Şimalen yol 3 Garben 3 — 30. Cenuben yol 3 — 31 ile mahdut 839 metre murabba - miktarında Hasan Ağa Ali Efendi Hoca Yusuf Paşa vakfından ANADOLU HANI namile maruf hanım nisûf hissesinin açık arttırmaya çıkarıl - mış olup 21/3/941 tarihinden itibaren gartnamesi herkesin görebilmesi için daire divanhanesine tâlik edilecektir. Satış peşindir. Müsteriler kıy - meti muhammeninin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi veyahut millî bir bankanın teminatlı mektubun verilmesi icap eder. Mütakerkin vergiler ve rûsumu delâliye borçluya ve 20 senelik tâviz bedeli müste - riye aittir. Gayri menkul kendisine ihale edilen müsteri derhal veya ver - rilen mühet içinde parayı vermezse ihale kararı feshedilir ve kendinden evvel en yüksek teklifle bulunan kimse arzemiş olduğu bedelle al - mıya razı olursa ona ihale edilir. O da razı olmaz veyahut bulunmazsa hemen yedi gün müddetle arttırımı çıkarılır. Her iki halde birinci ihale edilen müsteri iki ihale arasındaki farktan ve diğer zararlarından mes - lûdür. İhale farkı ve geçen günlerin faizi ayrıca hükme kalmak üzere dairece tahsil olunur.

GAYRİ MENKUL. 17 dükkâm ve iki apartmanı müstemildir. Cad - dekebir 199 numaralı dükkân zemini ortasından iki basamakla ayrılmış iki kısımdır. Zemini karasimadır. 20 numaralı dükkân 199 numaralı dükkânın ayndır. 201 numaralı medhal İstiklâl caddesinden Aliyon so - kakına kadar uzanan zemini çimento gap ve iki sed üzerine pasajdır. Han dahili bir numaralı apartman methali olup bir kapıcı odası vardır. Birinci kat bir sahanlık zemini karasiman camlı kapı iki daire vardır. Bir numaralı daire bir antre üzerine İstiklâl caddesinde 3 oda 4 sabit dolabı olan bir koridor üzerinde 4 oda bir banyo bir mutfak bir helâdan ibarettir. İki numaralı dairede bir antre ve sokak caddesine nazır iki oda bir sal - on ve bir koridor üzerinde üç oda bir banyo bir mutfak bir helâdan ibarettir. İkinci kat birinci katın ayndır. 3 üncü kat diğer katların ayndır. Dördün - cü kat 7 ve 8 numaralı daireler vardır. Ve diğerinin ayndır. 5 inci kat di - gerinin ayndır. 10 numaralı dairede ayrıca bir koridor üzerinde mermer tekneli sabit kazanlı bir çamaşırhane beş küçük oda bir helâ mevcuttur. 9 numaralı dairede bir antre üzerine üç oda ve bir koridor üzerine bir hel - lâ bir oda bir mutfak bir banyo vardır. 10 numaralı dairede bir antre bir koridor üzerine üç oda bir helâ bir mutfak vardır. Tarasa katı zemini ka - rasiman kenarları demir parmaklıklı duvar korkuluklu sokak cephesi üzer - ri örtüldür.

HAN METHALİ. 2 — 3 — 4 — 5 numaralı dükkânlar pasaja nazır - olup zeminleri aşşıptır. 6 numaralı zemini aşşıp içinde asma katı vardır. 7 numaralı 6 numaralın ayndır. 8 numaralı büyük bir dükkân olup 9 ve 6 numaralının ayndır. Ağa çeşmesi sokakında krma kepenkî dükkândır. Bu sokaktan 22 numaralı numarasını alır. 10 numaralı zemini aşşıp dükkân ALİYON sokakına cephesi vardır. 11 No. lu dükkân kapıcı odası ola - rak istimal edilmektedir. 12 numaralı Aliyon sokakına cephesi olan apa - rtmanın methalidir. Bir kapıcı odası vardır. Birinci kat, Bir koridor üzer - rinde iki daireyi muhtevidir. 11 numaralı dairede bir antre üzerinde bir - cemekele bölünmüş 3 oda ve ayrıca bir koridor üzerinde bir oda bir mutfak bir helâ vardır. 12 numaralı dairede bir antre ve bir koridor üzer - inde 4 oda bir helâ bir mutfak termosifonlu banyosu vardır. İkinci kat bi - rinci katın ayndır. 3 üncü kat diğer katın ayndır. 16 numaralı dairede bir banyo vardır. 4 üncü kat diğer katların ayndır. 5 inci kat diğer ka - ların keza ayndır. 20 numaralı dairede bir koridor üzerinde zemini kara - siman tekne ve çamaşırlık 3 oda bir helâ mevcuttur. Buradan tarasaya ge - rilmektedir. Tarasanın bir kısmı karasiman ve bir kısmı aşşıptır. Bani aksamları kapalıdır. Koridorları demir parmaklıktır. 5 adet su deposu vardır. Han dahili 13 numaralı dükkân zemini aşşıp içinde asma katı var - dır. 15 numaralı apartmanları alt servis kapısıdır. 16 — 17 — 18 num - aralı dükkânda iki kısımda iki helâ üzerinde bir oda mevcuttur.

BODRUM KATI. 15 — 12 kapılar ve 2 — 3 — 4 — 5 numaralı dükk - naların içinden girilir. Zemini çimento pasajının altına isabet eden uzun bir koridor üzerinde kalorifer ve sıcak su tesisatı ve yirmi adet kömürük vardır. Apartmanlara ait servis merdiveni ve merdiven başlarında demir kapılı birer oda bir helâ ve arka apartmanlardan bu koridora inen mer - diven başında adı ocaklı hien kömürük olan bir depo vardır. Kömürük - lerin üç tanesinin içinde saç ocak bulacak yıkama mahalli vardır.

UMUMİ EVSAPL. İstiklâl caddesine nazır cephesi 1 — 2 — 3 üncü katlarda şahıs 2 — 3 üncü katlarda balkon bu caddeye nazır katı cep - hesi mermer kaplıdır. Arka kısmın merdivenleri mermer. Ön taraf kısım - lar mozaiktir. Binada terkos, elektrik, havagazı vardır. Kalorifer ve sıcak su tesisatından yalnız cephe apartmanları istifade eder.

UMUMİ MESAHASI. Kadastro plânlarına nazaran 839.50 metre murabba olup bundan 149.50 metre murabba pasaj ve ayndıktır. Birinci arttırması 1.4.941 tarihine müsâdif Salı günü saat 10 dan 12 ye kadar İstanbul İkinci İcra Dairesinde icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammeninin yüzde yetmiş beşini ve rûçham olan alacaklı - nın mecmuundan fazla bulunduğu takdirde ihale edilecektir. Aksi takdir - de en çok arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 10 gün temdit edilerek 11.4.941 tarihine müsâdif Cuma günü aynı saatte icra edilecek rû - çham olan alacaklının mecmuundan fazla olduğu takdirde en çok arttır - rana ihale edilecektir.

2004 numaralı İcra ve İflâs Kanununun 126 inci maddesine tevfiқан ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahipleri - nin işbu gayri menkuldeki haklarını ve hususile faiz ve mesurife dair olan iddiaları evrakı müsibetleriyle birlikte on beş gün içinde icra daire - sine bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleri ile sabit ol - madıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların iş - bu maddet kanunıye göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat ist - yenlerin 938/5387 numaralı dosyası ile dairemize müracaatları ilân olunur. (3520)

Göz Doktoru
Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi
Göz Mütchassısı
İstanbul Belediye karşısı. Saat
(3 ten sonra. Tel. 23212)

Şehir tiyatrosu
TEPEBAŞI DRAM

KISMINDA
Bu akşam saat 20.30 da

MEŞALELER

SÜMER BANK YERLİ MALLAR PAZARLARI

Müessesesi Müdiriyyetinden :

MALATYA MAĞAZAMIZ

15 Mart 1941 tarihinden itiba - ren faaliyete başlıyacaktır.

MALATYA, MARAŞ ve GAZİANTEP

Tüccarlarının sıra numarası almak üzere şimdiden mezkûr mağaza idaresine müracaatları ilân olunur.